

VILNIAUS UNIVERSITETAS
ŠIAULIŲ AKADEMIJA

DAILĖS MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

DAILĖ (grafika)

GABIJA KORSAKAITĖ

GRAFIKOS DARBŲ CIKLAS „BEPRASMYBĖS FENOMENAS“

Magistro baigiamasis darbas

Darbo vadovas: prof. V.Janulis

Recenzentė: V.Kovieraitė - Trumpė

Šiauliai, 2022

**VILNIUS UNIVERSITY
ŠIAULIAI ACADEMY**

MAJOR OF ARTS (SPECIALIZATION IN GRAPHICS) PROGRAM

Graphic art specialization

GABIJA KORSAKAITĖ

GRAPHIC ART COLLECTION „THE PHENOMENON OF MEANINGLESSNESS“

Major's thesis

Work supervisor: prof. V.Janulis

Reviewer: V.Kovieraitė - Trumpė

Šiauliai, 2022

SANTRAUKA

Magistro darbo baigiamajame darbe „Beprasmybės fenomenas“ Aptariama tai kas yra egzistencinė krizė, dėl ko ji gali atsirasti ir kaip tai paveikė mane, įkvėpė ir privedė prie domėjimosi nihilizmo filosofija. Susipažįstama su nihilizmu pagal Friedricho Nyčė ir kitų filosofų mintimis apie gyvenimo prasmę, kodėl mes norime žinoti atsakymą į šį tūkstančius metų žmonijai kylanti klausimą ir ką daryti jei atsakymas tas, kad tokio nėra. Kalbama apie tai kas prasmę gyvenimui suteikdavo prieš šimtus metų ir kaip tai pasikeitė su mokslo amžiumi.

Magistro darbe trumpai aprašomi į nihilizmą panašūs ir su juo susiję fenomenai tokie kaip egzistencializmas, absurdizmas, cinizmas ir apatija. Aptariama pozityvi kančios įtaką ir gyvenimo gerinimas su nihilizmo pagalba F. Nyčė naudojamas kaip pagrindinis filosofas nihilizmo temai nagrinėti, nes jis buvo už šia filosofija ir tuo pačiu priešiškas jai. Rašto darbe analizuojama ar menas gali būti niūrios beprasmybės atsakymas.

Rašto darbas apima mano grafikos darbų kolekcija ir vaizdo įrašas „Beprasmybės fenomenas“ Kuriant iliustracijas norėjau savo egzistencinę krizę, filosofines idėjas, bei jų sukeltus jausmus perteikti ant lapo, o vaizdo įrašo pagalba atliktus darbus eksponuoti.

SUMMARY

The final thesis of the Master's thesis "The Phenomenon of Meaninglessness" discusses what an existential crisis is, what can cause it, and how it affected me, inspired me and led me to become interested in nihilism philosophy. Nihilism is introduced through the thoughts of Friedrich Nietzsche and other philosophers talking about the meaning of life, why we want to know the answer to this question that has been posed to humanity for thousands of years and what to do if there is no answer. Information on what gave meaning to life hundreds of years ago and how this has changed with the scientific age.

The Master's thesis briefly describes nihilism-like and related phenomena such as existentialism, absurdism, cynicism and apathy. It discusses the positive influence of suffering and the improvement of life with the help of nihilism. F. Nietzsche is used as the main philosopher to deal with the subject of nihilism because he was both in favour of and opposed to this philosophy. The essay analyses whether art can be the answer to gloomy meaninglessness.

The written work includes a collection of my graphic artworks and a video entitled "The Phenomenon of Meaninglessness" In creating the illustrations I wanted to convey my existential crisis, philosophical ideas and the feelings they evoked on the page, and to exhibit the works through the video.

**Studijuojančiojo, teikiančio baigiamąjį darbą,
GARANTIJA**

WARRANTY of Final Thesis

Vardas, pavardė <i>Name, Surname</i>	Gabija Korsakaitė
Padalinys <i>Faculty</i>	Šiaulių akademija Šiauliai Academy
Studijų programa <i>Study Programme</i>	DAILĖ (grafika) Graphic art specialization
Darbo pavadinimas <i>Thesis topic</i>	„BEPRASMYBĖS FENOMENAS“ „THE PHENOMENON OF MEANINGLESSNESS“
Darbo tipas <i>Thesis type</i>	Baigiamasis darbas Final Thesis

Garantuoju, kad mano baigiamasis darbas yra parengtas sąžiningai ir savarankiškai, kitų asmenų indėlio į parengtą darbą nėra. Jokių neteisėtų mokėjimų už šį darbą niekam nesu mokėjęs.

I guarantee that my thesis is prepared in good faith and independently, there is no contribution to this work from other individuals. I have not made any illegal payments related to this work.

Šiame darbe tiesiogiai ar netiesiogiai panaudotos kitų šaltinių citatos yra pažymėtos literatūros nuorodose.

Quotes from other sources directly or indirectly used in this thesis, are indicated in literature references.

Aš, Gabija Korsakaitė, pateikdamas (-a) šį darbą, patvirtinu (pažymėti)

I, Gabija Korsakaitė, by submitting this paper confirm (check)

**Embargo laikotarpis
Embargo Period**

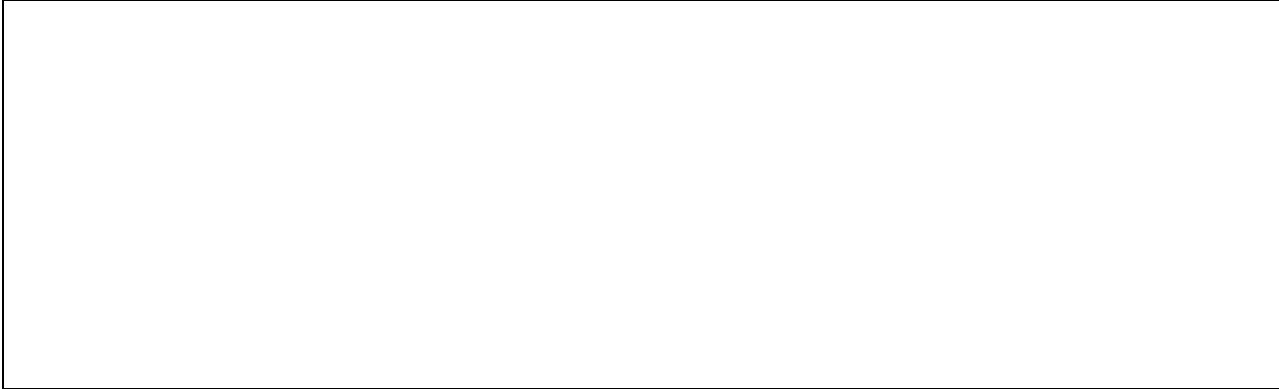
Prašau nustatyti šiam baigiamajam darbui toliau nurodytos trukmės embargo laikotarpį:

I am requesting an embargo of this thesis for the period indicated below:

_____ mėnesių / months
(embargo laikotarpis negali viršyti 60 mėn. / an embargo period shall not exceed 60 months).

Embargo laikotarpis nereikalingas / no embargo requested.

Embargo laikotarpio nustatymo priežastis / Reason for embargo period:

Turiny

I.	SANTRAUKA.....	3
II.	SUMMARY.....	4
III.	ĮVADAS.....	8
IV.	Kelias į egzistencinę krizę.....	9
V.	Nihilizmo pradmenys su F. Nyčė.....	11
VI.	Prasmės beiškant.....	13
VII.	Beprasmybės fenomenai.....	25
VIII.	Tapk savimi.....	27
IX.	Ar menas yra atsakymas	31
X.	ANALOGŲ ANALIZĖ.....	35
XI.	KŪRYBINIŲ DARBŲ REALIZAVIMAS.....	50
	o Darbo temos (idėjos) paieškos.....	50
	o Kūrybinio darbo eskizai.....	48
	o Kūrybinio darbo procesas.....	54
	o Kolekcijos analizė.....	56
XII.	IŠVADOS.....	60
XIII.	CONCLUSIONS.....	62
XIV.	LITERATŪRA.....	64
XV.	PRIEDAI.....	66

ĮVADAS

Temos aktualumas. Per amžius žmogus norėjo atsakyti į klausimą kodėl? Kodėl mes egzistuojame ir kokia to egzistavimo prasmė.

Darbo objektas. Aptarti kaip egzistencinė krizė gali priversti prie nihilizmo. Susipažinti su nihilizmu, aptarti gyvenimo prasmę pagal F. Nyčė ir kitus filosofus.

Darbo tikslas. Sukurti grafikos darbų kolekcija iliustruojančia kelią per beprasmi gyvenimo prasmės ieškojimą.

Hipotezė. Žmogus prabunda iš nežinomybės apsuptyies ir atranda gyvenimo prasmę tada kai supranta, jog jos nėra.

Darbo uždaviniai.

1. Rinkti informacija apie filosofų mokymus apie gyvenimo prasmę
2. Išanalizuoti analogus.
3. Sukurti grafikos darbų kolekcija.

Metodika.

1. Informacinių šaltinių ieškojimas ir jų analizė
2. Kūrybinė veikla: eskizų ir grafikos darbų kūrimas.
3. Darbo apibendrinimas.

Darbo struktūra. Baigiamąjį magistro darbą sudaro įvadas, teorinė dalis, kurioje kalbama apie tai kaip asmuo pradeda galvoti apie gyvenimo prasmę ir kaip tai gali pereiti į egzistencinę krizę. Analizuojami F. Nyčė ir kitų filosofų tekstai apie nihilizmą ir kas prasmę žmonėms suteikė anksčiau. Taip pat kalbama apie nihilizmo analogus ir jų padarinius. Nagrinėjami menininkai kurių darbus įkvepia tai, jog menas gali tikrasis atsakymas nežinomybės klausimu, kalbama apie menininkus kurių darbai mane įkvepia jų detalumu ir kūrybingumu. Pateikiami darbų eskizai ir galutinis rezultatas ir jų aprašas. Rašto darbe yra išvados ir santraukos (lietuvių ir anglų kalbomis) literatūros sąrašas ir priedai.

Kelias į egzistencinę krizę

Daugelio žmonių gyvenime ateina momentai kai klausi savęs ką aš darau su savo gyvenimu, ar tai būtų žmogus daugelį metų praleidęs monotoniškame darbe ar moksleivis iš kurio vos sulaukus pilnametystės tikimasi atsakymo ką jis veiks likusį savo gyvenimą. Tas momentas kai negali užmigti, nes galvoje vien klausymai ir jokių atsakymų. Ką aš darau, kodėl aš tai darau, ar man to reikia, ar aš tai darau dėl savęs ir ar tai ką aš darau išviso kažką reiškia. Visi šie klausymai gali pereiti į egzistencinę krizę. Ši idėja minima Europos filosofijoje tokių žmonių kaip Kierkegaard, Camus, Nietzsche, Heideger, Sartre nors šie filosofai nesutaria dėl daugelio dalykų iš jų darbo ir minčių galime padėti sau suprasti kas iš tiesų yra egzistencinė krizė ir kurios filosofijos veidas arčiausias kiekvienam.

Egzistencinė krizė susideda iš pateiktų faktorių :

- Dalykai kurie prieš tai atrodė kasdieniai, normalūs dabar atrodo nenumatyti ar atsitiktiniai. Pvz; Kodėl aš gyvenu būtent čia, o ne kitoje pasaulio vietoje, kodėl aš dirbu šį darbą, o ne, bet kurį kitą, kodėl aš paklustu socialinėms normoms. Pradedame suprasti, jog yra daug daugiau pasirinkimų, nei leidome sau įsivaizduoti ir, kad galų gale esame laisvesni negu galvojome.
- Naujai atrastas laisvės supratimas neramina, o atvirksčiai kelia nerimą. Suprantame, jog patys sau kliedime apie tai kaip viskas turėjo būti ir niekam išties taip smarkiai nerūpi tai ką būtume pasirinkę daryti kitaip. Žmogus gali pakeisti viską aplinkui save ir suprasti, jog galų gale mes turime rūpintis savimi, o ne tai ko iš eilinio žmogaus nori visuomenė.
- Pradedamas jausti mirtingumas, supratimas, jog laikas nelaukia nieko, su socialinių tinklų populiarumu matome, kaip kiti kopija karjeros laiptais, kuria šeimas ir palieka tuos kurie pasimetę savyje už borto, be šanso juos pasivyti. Tai taip pat gali įtakoti artimojo mirtis ar netikėta liga verčianti susiprasti jog laiko turime mažai ir reikia tvarkyti savo gyvenimą dabar.
- Nerimas. Pasak filosofų tai turi būti nuolatinė žmogaus būklė, kadangi visi mūsų pasirinkimai nėra užtikrinti ir neturime pakankamai laiko išbandyti visus jų variantus vadinasi neturime užtenkamai laiko ir resursų nuveikti viską ko norėtume. Kaip egzistencialistai sako, mes turime daug galimybių tačiau neturime informacijos reikiamos
- žinojimui kuris pasirinktas kelias teisingas, turime eiti užrištomis akimis, todėl esame priversti daryti klaidas.

1. Egzistencinė krizė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Existential_crisis >

Egzistencinė krizė, taip pat žinoma kaip egzistencinė baimė, yra akimirkos, kai asmenys abejoja, ar jų gyvenimas turi prasmę, tikslą ar vertę. Tai gali būti, bet nebūtinai, susieta su depresija ar neišvengiamai neigiamomis spekuliacijomis apie gyvenimo tikslą, pvz., Visų pastangų beprasmiškumą (pvz., „Jei vieną dieną mane pamirš, kokia viso mano darbo prasmė?“). Šis žmogaus egzistencijos prasmės ir tikslo klausimas yra pagrindinis filosofinės egzistencializmo tradicijos akcentas.

Egzistencinę krizę gali išprovokuoti reikšmingas įvykis žmogaus gyvenime toks kaip - trauma, santuoka, išsiskyrimas, dideli nuostoliai, darbo praradimas, nusibodęs darbas, artimo žmogaus mirtis, gyvybei pavojinga patirtis, naujas meilės partneris, mokyklos ar universiteto baigimas, suaugę vaikai paliekantis namus, sulaukus reikšmingo amžiaus (pvz sulaukus 18 metų ar suėjus 40) ir kt.

Paprastai tai sukelia introspekcija apie asmeninį mirtingumą, taip atskleidžiant psichologinį minėto supratimo slopinimą. Egzistencinė krizė gali būti panaši į nerimą ir depresiją. Egzistencialistinėje filosofijoje terminas „egzistencinė krizė“ konkrečiai susijęs su individo reikėjimu pagrįsti savo veikla gyvenime. Egzistencinė krizė įvyksta tada, kai pripažįstama, kad net sprendimas susilaikyti nuo veiksmų arba atsisakyti pritarimo tam tikram pasirinkimui savaime yra pasirinkimas. Kitaip tariant, žmonija yra „pasmerkta“ laisvei.

2. Kas yra egzistencinė krizė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://www.youtube.com/watch?v=aEzMwNBjkAU> >

Nihilizmo pradmenys su F. Nyčė

Visi suprantame, kaip vyksta mūsų gyvenimas. Vieną dieną mes gimstame ir vieną dieną mirštame. Visą, kas vyksta tarp to, išgyvename ir žinome, bet apie tai, kas buvo anksčiau ir kas nutiks vėliau, nežinome nieko. Dėl to sunku pasakyti, kokia yra mūsų buvimo čia prasmė ar svarba. Jei negalime pasakyti, kaip atėjome ar iš kur atėjome, kaip galime žinoti, kodėl čia esame? Taip pat, jei nežinome, kur einame ir kuo tapsime, kaip galime pasakyti, ar mūsų dabartiniai veiksmai turi tam kokią nors reikšmę? Būtent toks mūsų kolektyvinės praeities ir ateities neapibrėžimas leido kelti klausimą „kokia yra gyvenimo prasmė“

Tai klausimas per amžius kankintis žmoniją. Mes niekada negalėjome objektyviai atsakyti į šį klausimą, tačiau daugelis iš mūsų rado paguodą įvairiose ideologijose, kad bent kažkiek sumažintų jo keliamą nerimą. Daugelyje skirtingų religijų dievybė sukūrė visą visatą, įtraukė į ją mus visus, ir viską, ką darysime šioje žemėje, bus naudojama nustatant kaip vėliau praleisime amžinybę. Kai kuriems žmonėms gyvenimo prasmė yra meilė, kuria dalijamės su draugais, šeima ir savo artimaisiais. Kiti mano, kad vien mūsų gyvybės egzistavimas yra tai, dėl ko verta gyventi. Tačiau asmenims pripažįstantiems nihilistinę filosofiją gyvenimas yra beprasmiškas. Visi veiksmai, kančios, emocijos ir geros, ir blogos yra visiškai beprasmiškos.

Kas yra nihilizmas? Tai yra kai vertingiausios vertybės nusivertina save pačios. Trūksta tikslo; ir kodėl? Neranda atsakymo.

Nors filosofinės nihilizmo sėklos pasietos jau prieš tūkstančius metų, nihilizmo terminas plačiai paplito Vakaruose tik 19 amžiaus viduryje. 1862 m. Išleistas rusų autoriaus Ivano Turgenevo romanas „Tėvai ir sūnūs“ dažnai nurodomas kaip darbas, kuris paskatino populiarinti šį terminą. Romane vieno iš pagrindinių veikėjų klausama, ką reiškia būti nihilistu, ir jis sako:

„nihilistas yra žmogus, nenusileidžiantis prieš jokią valdžią, nepriimantis jokio tikėjimo principo, kad ir kokių garbinimu šis principas būtų įtvirtintas“.

„Tėvai ir sūnūs“, Ivanas Turgenovas

3. Nihilizmas tikėjimas niekuo [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://aperture.gg/blogs/the-universe/nihilism-the-belief-in-nothing>

Nuo to laiko, kai šis romanas buvo išleistas, daugelis rašytojų ir filosofų pritarė nihilistinėms pažiūroms daugelyje skirtingų sričių, taigi ir šio termino neaiškumas augo.

Galime išskirti keturias pagrindines nihilizmo rūšis, kurios visos turi panašią savybę, t. y. Bendrą prasmės neigimo požiūrį. Keturis nihilizmo tipus apibendrina Donaldas Crosby

„Moralinis nihilizmas neigia moralinės pareigos jausmą, moralės principų objektyvumą ar moralinį požiūrį. Epistemologinis nihilizmas neigia, kad gali būti kažkas panašaus į tiesas ar prasmes, kurios nėra griežtai ribojamos vieno žmogaus, grupės ar konceptualioje schemoje arba nėra visiškai susijusios su ja. Kosminis nihilizmas atsisako suprantamumo ar vertybės, matydamas jį abejingu ar priešišku esminiams žmogaus rūpesčiams. Egzistencinis nihilizmas paneigia gyvenimo prasmę“.

„Absurdo žvilgsnis“ Donaldas Crosby

Remiantis šia ištrauka galima pamatyti, kad pirmieji trys nihilizmo tipai; moralinis, epistemologinis (pažinimoteorija – filosofijos šaka, tirianti pažinimo prigimtį ir principus) ir kosminis, paneigia prasmę iš svarbios gyvenimo srities, kurioje žmonės tradiciškai jos ieškojo. Žmonės per visa jų istorija darė prielaidą, kad reikalinga objektyvi gyvenimo prasmė. Bet kai reikia paneigti absoliučios ar objektyvios vertės, tiesos ar prasmės pagrindą, tampa sunku nepaslysti į nihilizmą. Pavyzdžiui, moralinio nihilizmo atveju, atmetant moralės principų objektyvumą, teigiama, kad neteisinga būtų kalbėti apie tokius principus kaip tikrus ar melagingus, veikiau jie yra priklausomi nuo subjektyvios nuomonės ir todėl beprasmingi. Priėmus šias tris pirmąsias nihilizmo rūšis, pasiekiamas bendresnis nihilizmo tipas - egzistencinis nihilizmas. Egzistencinis nihilizmas gali būti vertinamas kaip apimantis tris kitus tipus, nes kai neigiama gyvenimo prasmė, jie taip pat tiesiogiai ar netiesiogiai neigia prasmę tose srityse, kurias apima kiti trys tipai. Jei paneigiame, kad moraliniai principai ir tiesos iš tikrųjų egzistuoja visatoje, ir jei tikime, kad visata yra visiškai abejinga ar net priešiška žmogaus viltims ir rūpesčiams, tada greičiausiai tapsime egzistenciniu nihilistu ir teigsime, kad gyvenimas yra beprasmis ir absurdiškas.

4. Susipažinimas su nihilizmu [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/08/introduction-to-nihilism/> >

Prasmės beiškant

Aptariant nihilizmą, paprastai iškyla klausimas, ką tiksliai reiškia prasmės paneigimas? Norint tai išsiaiškinti, svarbu suprasti, ką iš tikrųjų reiškia žodis „prasmė“. Filosofas Deividas Roochnickas knygoje „Retrieving the Ancients: Graikų filosofijos įvadas“ pabrėžia, kad žodį „prasmė“ galima apibrėžti dvejomis skirtingomis prasmėmis:

„reikšti“, kaip „kiaulė“ reiškia keturkojį žinduolį, paprastai randamą ūkyje“, arba, antra,, prasmė „gali būti apibrėžta kaip,, ketinti ar turėti tikslą“, pvz.,,, aš ketinau tai padaryti“

Remdamasis šiais apibrėžimais, jis teigia, jog žmogaus gyvenimas turi prasmę, tai reiškia manyti, kad „gyvenimas turi tikslą, kurį galima reikšti ar paaiškinti“. Svarbu pažymėti, kad norint, jog gyvenimas turėtų prasmę, nepakanka, kad jis turėtų tik tikslą.

Kodėl žmonėms reikia gyvenimo prasmės? Buvo daug spekuliuojama apie šį iš pažiūros visuotinio prasmės poreikio šaltinį tarp žmonių, tačiau, kaip ir daugeliu filosofijos klausimų, nėra aiškaus atsakymo. Filosofas Arthuras Schopenhaueris, daręs didelę įtaką Friedrichui Nyčė, teigė, kad būtent kančios neišvengiamumas kartu su mirties neišvengiamumo suvokimu sukuria žmonėms norą, kad gyvenimui būtina prasmė.

Tačiau atmetus šį klausimą, reikia išspręsti dar vieną klausimą: kur žmonės paprastai rado šią norimą prasmę? Kad ir kaip keistai tai skambėtų, gyvenimo prasmė tradiciškai buvo kitoje realybėje. Ši alternatyvi realybė, kuri paprastai vadinama „tikruoju pasauliu“, dažnai buvo laikoma tiesos ir vertės šaltiniu ir manoma, kad ji yra paskirties vieta, kurios tikslas - pasiekti mirtį ar patekti į šį pakaitinį pasaulį arba mirus ar kai kuriais atvejais per gyvenimą. Tokios teorijos, kurios pozityviai vertina alternatyvaus pasaulio egzistavimą, vadinamos dviejų pasaulių teorijomis. Tūkstančius metų mintyse vyravo dvi pasaulio teorijos ir tai suteikė prasmę begalei asmenų. Bendros dviejų pasaulių teorijos yra Platono formų pasaulis, Dekarto dvasių pasaulis, Kanto noumena ir krikščionybės dangus.

Visų pirma krikščioniškasis dangus yra ryškiausia dviejų pasaulių teorija vakaruose jau 2000 metų. Krikščioniški mokymai žmonėms suteikė įsitikinimą, kad jų gyvenimas, kad ir koks sunkus, kažkam reikalingas; tai yra jų žemiškam egzistavimui buvo skirtas tikslas ir šis tikslas buvo gyventi pagal Dievo valią, kad mirus pasiektume patekimą į dangaus karalystę. Ši istorija yra galingas priešnuodis nihilizmui, nes ji suteikia žmonėms labai norimą gyvenimo tikslą ir prasmę, užtikrindama tikinčiajam, kad nesvarbu, kiek kančių jie galėtų išgyventi šiame gyvenime, jiems bus garantuota patekti į palaimingą tikrovę jiems mirus.

Svarbu suprasti, kad nihilizmo šaknys tęsiasi toli už šiuolaikinio laikotarpio pradžios. F. Nyčė teigė, kad pesimizmo jausmas buvo nihilizmo pradžia, o pesimizmas gyvenimo prasmės

atžvilgiu aiškiai matomas daugelio senolių raštuose, įskaitant graikų poetą Theognį, gyvenusį VI amžiuje prieš Kristų:

„Žmogui geriausia tai, kad jis nebuvo gimęs ir nematė saulės šviesos; bet jei kartą gims (antras geriausias dalykas jam yra), praeiti per mirties vartus kuo greičiau“.

Tačiau, kaip paaiškino F.Nyčė, pesimizmas yra tik „preliminari nihilizmo forma“. Nesvarbu, kiek kančios, skausmo ir sunkumų žmogus yra priverstas išgyventi gyvenime, nihilizmas nekils, kol bus įsitikinta, kad yra gyvenimo prasmė ar tikslas. Krikščionybės populiarumas buvo tas, kad ji galėjo suteikti vilties žmonėms iš visų gyvenimo sričių – suluošintiems, nepagydomai sergantiems, vargstantiems ir t.t. - įsitikinimą, kad, nepaisant visų kančių ir blogio, kurį jiems teko patirti per savo gyvenimą, galiausiai jų gyvenimas turėjo tikslą. Kaip pasakė Ernestas Beckeris:

„Ispūdingiausias krikščioniškojo pasaulio paveikslo pasiekimas: kad jis gali paimti vergus, luošus, kvailius, paprastus ir galingus, ir paversti juos visus herojais, paprasčiausiai žengdamas žingsnį nuo vieno pasaulio į kitą dimensiją, dimensija, vadinama dangumi“.

„Mirties neigimas“ Ernestas Beckeris

Julianas Youngas savo knygoje „Dievo mirtis ir gyvenimo prasmė“ paaiškina:

„Didžiąją Vakarų istorijos dalį mes nekalbėjome apie gyvenimo prasmę. Taip yra todėl, kad anksčiau buvome visiškai tikri, kad žinojome, kas tai yra“.

„Dievo mirtis ir gyvenimo prasmė“ Julianas Youngas

Ir kaip jau buvo minėta anksčiau, būtent krikščionybė suteikė Vakarų civilizacijai atsakymą į klausimą „kokia yra gyvenimo prasmė?“ Tačiau, kaip gerai žinoma, krikščionybės vaidmuo Vakarų pasaulyje pradėjo klibėti XVI a. XVII a. Dėl šio krikščioniškos dogmos laikymosi sumažėjimo pirmiausia buvo atsakingas mokslo pakilimas. F.Nyčė vartojo frazę „dievas yra miręs“, simbolizuodamas tikėjimo praradimą dviejų pasaulių krikščionybės teorijoje ir suprato, kad praradus tikėjimą, neišvengiama krizė dėl gyvenimo prasmės. Pažvelgus į mokslo revoliucijos pradžią, akivaizdu, kad mokslas ir nihilizmas eina koja kojon. Šią idėją užfiksavo šiuolaikinio Nobelio premiją pelniusio fiziko Steveno Weinbergo citata, kuri teigė, kad „kuo visata atrodo suprantamesnė, tuo labiau ji atrodo beprasmė“. F.Nyčė knygoje „The gay science“ pakartoja mintį, kad mokslas ir gyvenimo beprasmybė eina kartu.

5. Susipažinimas su nihilizmu [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/08/introduction-to-nihilism/> >

„Kaip jūs suprantate,, mokslinė “pasaulio interpretacija vis tiek gali būti viena kvailiausių iš visų galimų pasaulio interpretacijų, vadinasi, ji būtų viena prasčiausių prasmų. Ši mintis skirta mūsų mechanikų ausims ir sąžinei, kurie šiais laikais mėgsta praeiti kaip filosofai ir tvirtina, kad mechanika yra pirmojo ir paskutinio dėsnių, kuriais turi būti grindžiama visa egzistencija, doktrina. Tačiau iš esmės mechaninis pasaulis būtų beprasmis pasaulis. Darant prielaidą, kad muzikos kūrinio vertė vertinama pagal tai, kiek jos galima suskaičiuoti, apskaičiuoti ir išreikšti formulėmis: kiek absurdiškas būtų toks „mokslinis“ muzikos įvertinimas! Ką būtų galima iš to suprasti, suvokti? Nieko, iš tikrųjų nieko iš to, kas joje yra „muzika“!“

„The gay science“, Friedrichas Nyčė

16-ojo amžiaus pabaigoje filosofo Giordano Bruno teorija buvo paminėta kaip viena ankstyvųjų mokslinių nihilizmo sėklų, ir tai yra geras pavyzdys, kaip mokslo teorijos sumenkino žmonių religinėse pasaulėžiūrose prasmę. Derindamas Koperniko pažiūras su savo heliocentrine visata, Nikolajumi iš Kūzos ir savo idėja apie begalinę visatos prigimtį bei prieš Sokratą buvusių filosofų Leukipo ir Demokrito požiūrį į atomus, Bruno pateikė teoriją, kur saulė buvo tik viena iš begalinio skaičiaus žvaigždžių, išsibarsčiusių per begalinę visatą. Bruno taip pat pasiūlė, kad gali būti kitų planetų, lydinčių kai kurias iš šių žvaigždžių, kuriose, kaip žemėje, gali egzistuoti gyvybė. Šis požiūris susidūrė su krikščionyste pašalindamas žmogų iš visatos centro. Nors mokslas, skirtingai nei religija, pateikė atsakymus į daugelį praktinių klausimų ir pagerino gyvenimą daugeliu nenumatytų būdų, skirtingai nei religija, mokslas nepateikė atsakymų į klausimus, susijusius su gyvenimo tikslu ir prasme, o tai paskatino skeptišką požiūrį, kuris tik suabejojo krikščionybės požiūriu ir kitomis religijomis. Nyčė, rašantis XIX amžiaus pabaigoje, panašu, kad numatė didėjančią nihilizmo bangą, kuri užklups Vakarų pasaulį, ypač po Pirmojo pasaulinio karo, kai ji vaidino svarbų vaidmenį galvojant apie tokius filosofus kaip Bertrandas Russellas, Johnas Paulas Sartre, Albertas Kamu ir Franzas Kafka. Jis suprato, kad krikščionybė iki šiol žmonėms suteikė įsitikinimą, kad gyvenimas turi prasmę, todėl „dievo mirtis“ graužiantis jausmas ir kad gyvenimas yra beprasmis, suvoktų vis daugiau žmonių. Šiuolaikinė civilizacija, manė Nyčė, bus apibrėžta pagal tai, kaip šis jausmas buvo tvarkomas ir galiausiai įveikiamas. Nyčė savo veikale „Valia valdžiai“, sako:

„Tai, ką aš siejau, yra ateinančių dviejų šimtmečių istorija. Aš aprašau tai, kas ateina, kas nebegali būti kitaip: nihilizmo atsiradimas. . . Jau kurį laiką visa mūsų europinė kultūra juda kaip katastrofa, kankinama įtampa, didėjanti dešimtmetį į dešimtmetį: nenumaldomai, žiauriai, stačia galva kaip upė, norinti pasiekti pabaigą, kuri nebe atspindi , to ką bijo atspindėti “.

„Valia valdžiai“ Friedrichas Nyčė

Žmonės turi tikėti, jog gyvenimas turi prasmę, o tais atvejais, kai žmogus yra nepajėgus tokiam įsitikinimui, dažnai atsiranda egzistencinis nihilizmas. Nyčė buvo mąstytojas, itin jautrus šio poreikio svarbai ir reikšmingumui. Šis jautrumas išryškėja jo knygos „The Gay Science“ ištraukoje, kur jis rašė:

„Pamažu žmogus tapo fantastišku gyvūnu, kuris turi įvykdyti viena egzistavimo sąlyga daugiau, nei bet kuris kitas gyvūnas: žmogus turi kartkartėmis tikėti, žinoti, kodėl jis egzistuoja; jo rasė negali klestėti be periodiško pasitikėjimo gyvenimu“.

(„The gay science“, Friedrichas Nyčė)

Nesuskaičiuojama daugybė kitų mąstytojų tyrė ir bandė suprasti šį visuotinį prasmės poreikį arba, kaip sakė Nyčė, šį žmogaus poreikį žinoti, „kodėl jis egzistuoja“. Pavyzdžiui, filosofas Ernestas Beckeris pažymėjo, kad buvo pranešimų apie kai kurias primityvias gentis, kurios pirmą kartą susidūrusios su Vakarų visuomenės įtaka negalėjo toliau gyventi, nes tai leido suprasti, kad gyvenimo prasmė, apie kurią jie anksčiau buvo tikri, nebuvo tokia kokią jie įsivaizdavo. Savo knygoje prasmės gimimas ir mirtis Beckeris paaikšino, kad:

„Antropologai jau seniai žino, kad kai žmonių gentys praranda jausmą, jog jų gyvenimo būdas yra vertas gyventi, jie gali nustoti daugintis, arba tiesiog atsigulti ir mirti šalia upės žuvų srauto: maistas nėra pagrindinė žmogaus mityba. „

„Prasmės gimimas ir mirtis“ Ernestas Beckeris

E. Beckeris iš tikrųjų manė, kad gyvenimo prasmė yra svarbesnė nei F. Nyčė. Žmonija turi ne tik tikėti, kad gyvenimas turi prasmę, kad klestėtų, kaip užsiminė F. Nyčė, bet pagal E. Beckerį, žmonija turi būti įsitikinusi, kad gyvenimas turi prasmę, kad apskritai išgyventų. Kas žmogaus egzistencijoje sukelia poreikį žmonėms tikėti, kad gyvenimas turi prasmę? Arthuras Šopenhaueris teigė, kad kančios neišvengiamumas kartu su mirties neišvengiamumo suvokimu sukuria šį poreikį. F. Nyčė, greičiausiai paveiktas Šopenhauerio, teigė, kad gyvenimo prasmės poreikis yra glaudžiai susijęs su poreikiu, kad kančioje būtų prasmė. Savo veikale „Apie moralės genealogiją“ jis rašė:

„Žmogus, drąsiausias gyvūnas ir labiausiai įpratęs prie kančių, kančios jis neatmeta; jis jos trokšta, net siekia, jei jam parodyta prasmė, kančios tikslas. Kančios beprasmybė, o ne pati kančia buvo iki šiol žmoniją glūdinantis prakeikimas“.

„Apie moralės genealogiją“ Friedrichas Nyčė

6. Kančia ir gyvenimo prasmė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/suffering-and-the-meaning-of-life/> >

Tiksliu, Nyčė manė, kad visur reikalingą prasmę gyvenimui lemia tai, kad gyvenimas yra užpildytas kančia, skausmu, pradimu, baime, nerimu ir baigiasi ne laime, o mirtimi. Taigi, norėdami išverti žmogaus egzistencijos sunkumus, žmonės turi tikėti, kad jų kančios turi tikslą. Tradiciškai buvo manoma, kad kančios tikslas yra gyvenimo tikslas - taigi, jei sutinkame su Nyčė - kančios tikslas. Norėdami rasti gyvenimo prasmę, žmonės iškėlė kitos tikrovės egzistavimą, manoma, kad ji yra pranašesnė už pasaulį, kurį patiriame kasdieniame gyvenime. Gyvenimo tikslas, pasak tų, kurie turi tokių įsitikinimų, yra pasiekti patekimą į šią aukštesnę tikrovę. Reikia atsižvelgti į klausimą, kodėl gyvenimo prasmė tradiciškai randama kitoje tikrovėje, o ne šioje. Nors daugeliui žmonių atrodo, kad žmogaus egzistencija yra pripildyta blogio, kančios, nuobodulio, netekties ir baimės, praktiškai kiekvieno žmogaus gyvenime yra akimirka, kai jie patiria palaimingą visišką ramybės ir džiaugsmo jausmą. Daugumai žmonių šių akimirkų yra nedaug, tačiau kai žmogus patiria tokią patirtį, jos intensyvumas dažnai palieka nuolatinį pėdsaką jų galvoje. Tokie išgyvenimai gali paskatinti asmenį susidaryti dichotomiją tarp jiems būdingo gyvenimo patyrimo, kurį vokiečių filosofas Goethe apibūdino kaip „amžiną uolos riedėjimą, kurį reikia amžinai vėl pakelti“, ir tuos retus tyro džiaugsmo išgyvenimus. Dichotomijos sukūrimas tarp tų retų palimos akimirkų ir tipiško nuobodulio bei kančios išgyvenimo sukuria norą gyventi gyvenimą, užpildytą tik tomis džiaugsmo akimirkomis. Asmenys nepaliaujamai dirba, kad pasotintų savo tikslus ir norus, tikėdamiesi, kad tai darydami skausmas ir kančia dings iš jų gyvenimo ir jiems liks ilgalaikė laimė. Tačiau šis amžino ilgalaikio džiaugsmo idealas yra iliuzija, o blaivaus proto asmenys netrukus supranta, kad šioje žemiškoje egzistencijoje utopinė laimė yra neįmanoma. Atvirkščiai, kadangi kenčiantys žmonės, atrodo, yra neišvengiama gyvenimo dalis, nuo kurios visiškai atleidžiama, tik sunaikinus mūsų egzistenciją, kitaip tariant, mirtį.

Šis požiūris į žemiškąją egzistenciją, kaip nesvetingą ilgalaikiai laimei, daugelį paskatino labai pesimistiškai vertinti gyvenimą. Nyčė manė, kad pesimizmas yra preliminari forma arba tarpduryš į nihilizmą. Žmonės susiduria su pesimistinėmis nuomonėmis apie gyvenimą iš nesuskaičiuojamos daugybės asmeninės patirties, tačiau tie, kurie pasiekia nuomonę, kad ši žemiškoji egzistencija yra visiškai nesvetinga ilgalaikės laimės idealui, turi dvi pagrindines galimybes. Pirmasis variantas yra teigti, kad gyvenimas yra beprasmis, nes jis alsuoja skausmu ir kančia ir baigiasi visišku sunaikinimu, arba, kitaip tariant, galima tapti egzistenciniu nihilistu. Tačiau tai yra variantas, kurio dauguma žmonių stengiasi bet kokia kaina išvengti, nes neviltis, kylanti dėl gyvenimo beprasmybės, kraštutiniais atvejais gali palikti depresiją, negalinčią nieko siekti ar stengtis. Leo Tolstojus yra paradigminis individas, kuris po dvasinės krizės tam tikrą laiką tapo egzistenciniu nihilistu, pavyzdys. Jis rašė:

„Mano gyvenimas sustojo. Aš galėjau kvėpuoti, valgyti, gerti ir miegoti; bet nebuvo gyvenimo, nes nebuvo norų, kurių įvykdymą galėčiau laikyti pagrįstu. Jei ko norėjau, iš anksto žinojau, kad patenkinsiu savo norą ar ne, nieko neišeis. Jei ateitų fėja ir pasiūlytų išpildyti mano norus, neturėjau žinoti, ko paklausčiau. Jei apsvaigimo momentais pajutau tai, kas, nors ir nebuvo noras, tik buvusių norų paliktas įprotis, blaiviomis akimirkomis žinojau, kad tai

kliedesiai ir kad iš tikrųjų nėra ko norėti. Net nenorėjau žinoti tiesos, nes spėjau, ką ji sudarė. Tiesa buvo tokia, kad gyvenimas yra beprasmis. Aš gyvenau, gyvenau ir vaikščiojau,ėjau, kol atėjau prie prarajos ir aiškiai pamačiau, kad manęs laukia tik sunaikinimas. Buvo neįmanoma sustoti, neįmanoma grįžti ir neįmanoma užmerkti akių ar išvengti, kad laukia tik kančia ir tikroji mirtis - visiškas sunaikinimas “.

"Išpažintis“ Leo Tolstojus

Antrasis variantas tradiciškai buvo daug palankesnis variantas, nes iš ką tik cituotos ištraukos akivaizdu, kad nihilizmas nėra maloni būseną, kurią reikia patirti. Šis pasirinkimas apima žemiškos egzistencijos žeminimą ir aukštesnės tikrovės egzistavimą. Dažni šios aukštesnės tikrovės pavyzdžiai yra krikščionybės dangus arba Platono formų pasaulis, nors tokių pasaulių yra daugybė įvairių. Šis variantas, pasak Nyčė, siūlo pabėgti nuo nihilizmo arba, kaip jis rašė:

„... lieka pabėgimas: priimti nuosprendį visam pasauliui kaip apgaulei ir išrasti pasaulį už jo, tikrą pasaulį“.

„Valia valdžiai“ Friedrichas Nyčė

Šis antrasis variantas atitolina nihilizmą pasmerkdamas šį pasaulį kaip žemesnį ir apgaulingesnį pasaulį ir teigdamas, kad vertingesnis tikrasis pasaulis egzistuoja be šios žemiškos tikrovės. Tikras pasaulis yra pakaitinė utopinė tikrovė, tikrovė, pripildyta laimės, palaimos ir tiesos. Gyvenimui jis suteikia prasmę teigdamas, kad nors ši žemiškoji egzistencija didžiąja dalimi yra apgailėtinas išbandymas, teisingai gyvendamas žmogus gali patekti į tikrą pasaulį ir gauti tai, ko nori visi žmonės: gyvenimą, pripildytą nesunaikinamos laimės ir džiaugsmo. Williamas Jamesas savo knygoje „Religinės patirties įvairovės“ atkartoja mintį, kad žmonės nori atsikratyti visų bjaurių žemiškos egzistencijos aspektų ir gyventi gyvenimą, pilną ilgalaikės laimės ir palaimos:

„Tai, kad galime mirti, kad apskritai galime sirgti, mus glumina; tai, kad mes akimirka gyvename ir esame geri, neturi reikšmės šiam sumišimui. Mums reikia gyvenimo, nesusijusio su mirtimi, sveikatos, negalinčios sirgti liga, savotiško gėrio, kuris nepražus, gėrio, iš tikrųjų skrendančio už gamtos gėrybių “.

„Religinės patirties įvairovės“ ViliamasDžeimsas

7. Nyčė ir Dievo mirtis [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/nietzsche-and-the-death-of-god/>>

Šioje vietoje aišku, jog būtent kančia ir suvokimas, yra link ko einame, o tai Tolstojaus žodžiais tariant, yra „visiškas sunaikinimas“, tai verčia individus teigti, kad egzistuoja, ką Nyčė pavadino tikru pasauliu. Nes jei galima tikėti, kad įėjimas į tokį pasaulį yra įmanomas, tai atbaidys egzistencinį nihilizmą. Įėjimas į tikrąjį pasaulį tampa identifikuojamu gyvenimo tikslu, kurio mums reikia norint pateisinti visas kančias, lydinčias egzistavimą šiame pasaulyje, arba kaip Nyčė rašė savo knygoje „Antikristas“:

„Žmogų kančiose turi palaikyti tokia didelė viltis, kad joks konfliktas su aktualija negali jos užkirsti - iš tiesų tokia didelė, kad joks išsipildymas negali jos patenkinti: viltis, siekianti už šio pasaulio.“

„Antikristas“ Friedrichas Nyčė

Ką Nyčė turėjo omenyje sakydamas „dievas mirė“? Iš pažiūros gali pasirodyti, kad jis turėjo omenyje pastebėjimą, jog tikėjimas monoteistiniu krikščionybės dievu mažėjo. Tačiau tokio požiūrio šiuolaikiniai mokslininkai paprastai nepripažįsta, veikia daugelis teigia, kad šiuo teiginiu Nyčė nori simbolizuoti savo įsitikinimą, kad tikėjimas tikrojo pasaulio teorijomis apskritai blogėja. Daugelis mokslininkų ir filosofų, kuriems įtakos turėjo Nyčė, teigė, kad pranešdamas masėms apie dievo mirtį, Nyčė turėtų būti apibūdinamas kaip šių dienų pranašas. Nietzsche savo laiku buvo tik vienas iš daugelio mąstytojų, pripažinęs augantį skepticizmą krikščionybės atžvilgiu, taip pat kitas mažiau žinomas tikrojo pasaulio teorijas. Taigi tikrai vien tai neatitinka „pranašo“ titulo. Greičiau Nyčė pranešimo unikalumas slypi jo nuostabiame sugebėjime numatyti galimai pražūtingas pasekmes, kurios ištiktų tuos asmenis, kurie nesugeba išsaugoti tikėjimo tikrojo pasaulio teorijomis. Nyčė manė, kad kai tikrosios pasaulio teorijos praras įtaką, žmonės bus atplėšti nuo pačios pasaulėžiūros, suteikiančios jų gyvenimui prasmę ir jėgų išsilaikyti gyvenime, nepaisant kartais apgailėtinų sąlygų. Trumpai tariant, Nyčė suprato, kad dievo mirtis gali paversti didžiąją žmonių rasės dalį būti nihilizmo būsenoje.

Kaip pabrėžė psichologas Viktoras Franklis:

„Per ilgai mes svajojome apie sapną, iš kurio dabar atsibundame: svajonę, kad jei tik pagerinsime žmonių socialinę ir ekonominę padėtį, viskas bus gerai, žmonės taps laimingi. Tiesa ta, kad kovai dėl išlikimo atslūgus, iškilo klausimas: dėl ko išgyventi? Šiandien vis daugiau žmonių turi galimybių gyventi, bet neturi prasmės gyventi“. (Viktoras Franklas)

Nyčė garsiajame aforizme skelbia dievo mirtį knygoje „The gay science“, pavadinimu „Pamišėlis“. Šioje ištraukoje jis pasakoja pasaką apie beprotį, kuris išbėga į gatvę šaukdamas „Aš ieškau Dievo! Aš ieškau Dievo!“ *Suprantama, kad gatvėje esantys žmonės žvelgia jam keistai ir tęsia savo vakarą, tačiau beprotis nenutrūksta. Jis šaukia: "Dievas yra miręs! Dievas lieka miręs! Ir mes jį nužudėme! Kaip mes guosimės, žudikai iš visų žudikų ... Niekada nebuvo didesnio įvykio, ir dėl to visi, kurie gimė po mūsų, priklauso aukštesnei istorijai nei bet kuri istorija prieš tai!“* („the gay science“, Friedrichas Nyčė)

Nepaisant bepročio bandymo nušviesti savo bendrapiliečius dėl dievo mirties milžiniškumo, gatvėje esantys asmenys jam skiria mažai dėmesio. Kai pastebėjo visišką aplinkinių abejingumą, „jis numetė žibintą ant žemės taip, kad jis sulūžtų ir būtų užgesintas“.

„Ateinu per anksti, dar ne tinkamu laiku. Šis nuostabus renginys vis dar kelyje ir keliauja, - jis nepasiekė vyrų ausų“. Vėliau savo gyvenime Nyčė suprato, kad tikėjimo tikrosiomis pasaulio teorijomis praradimas iš tikrųjų buvo šlovingiausias įvykis, nutikęs žmonijai. Savo knygoje „The Gay Science“ jis rašė:

„Tiesą sakant, mes, filosofai ir, laisvosios dvasios“, jaučiamės tarsi apšviesti naujos aušros, gavę žinią, kad, senasis Dievas mirė“; mūsų širdis užlieja dėkingumas, nuostaba, nuojauta, laukimas. Pagaliau mums atrodo, kad horizontas vėl atsiveria ... jūra, mūsų jūra vėl guli atvira prieš mus; galbūt dar niekada nebuvo tokios „atviros jūros“.

(„The gay science“, Friedrichas Nyčė)

Visata be dievo ar be transcendentinio tikslo, vedanti žmonių gyvenimą link bendro tikslo, iš tikrųjų buvo visata, pasak Nyčė, kur stiprūs ir kūrybingi asmenys galėjo laisvai lipdyti savo pačių pasaulėžiūrą. Tačiau šis Nyčė požiūris atsirado ne natūraliai, o buvo požiūris, kurį jis priėmė tik po daugelio metų kovos, skausmo ir kančios. Savo gyvenimo pradžioje Nyčė patyrė kančią gyventi tame pasaulyje, kuriame, jo manymu, nebuvo dievo; tai buvo pasaulis, neturintis transcendentinio tikslo ir taigi be prasmės. Kitaip tariant, ši pasaulėžiūra paskatino jį patirti nihilizmo kančią. Viename iš savo ankstesnių veikalų „Žmogus, per daug žmogus“ Nyčė išreiškė šią kančią, jis rašė:

„Bet tragiškas dalykas yra tas, kad mes nebegalime patikėti tomis religijos ir metafizikos dogmomis, kai širdyje ir galvoje turime griežtą tiesos metodą, tačiau, kita vertus, žmonijos raida padarė mus tokius subtilius, jautrus ir varginantis dalykas, kad mums reikia pačių stipriausių vaistų ir paguodų - todėl kyla pavojus, kad žmogus gali mirtinai nukraujuoti nuo pripažintos tiesos. Byronas tai išreiškė savo nemirtingomis eilutėmis: Liūdesys yra žinojimas: tie, kurie žino daugiausiai, turi gedėti giliausiai dėl lemtingos tiesos, žinių medis nėra gyvenimo medis“
„„Žmogus, per daug žmogus“ Friedrichas Nyčė

Šiais laikais paprastai laikoma savaime suprantamu dalyku, kad bendras tikėjimo religijomis ir tikrojo pasaulio teorijomis nuosmukis yra gamtos mokslų augimo rezultatas. Tačiau Nyčė laikėsi kitokios pozicijos. Savo knygoje „Aušra“ jis nušvietė savo poziciją:

„Ankstesniais laikais siekta įrodyti, kad Dievo nėra - šiandien nurodoma, kaip gali atsirasti įsitikinimas, kad yra Dievas, ir kaip šis įsitikinimas įgijo savo svorį ir svarbą: tokiu būdu tampa nebereikalingas įrodymas, kad nėra Dievo. . Kai anksčiau buvo paneigti pateikti „Dievo egzistavimo įrodymai“, visada išliko abejonė, ar negalima pateikti geresnių įrodymų nei tie, kurie ką tik paneigti: tais laikais ateistai nežinojo, kaip atlikti svarų šlavimą. .

„Aušra“ Friedrichas Nyčė

Jis nemanė, kad įmanoma paneigti tikrųjų pasaulių egzistavimą, pateikiant argumentą, kuriame panaudotos naujausios mokslo išvados, nes jis suprato, kad tikintieji pasipriešins savo argumentams. Vietoj to, Nyčė manė, kad savo aštria ir skvarbia psichologine įžvalga paneigė tikrųjų pasaulių egzistavimą. Jis pažvelgė į tikinčiojo protą ir suprato, kodėl jie laikėsi tokių įsitikinimų. Tikėdamas tikromis pasaulio teorijomis, Nyčė palaikė, tenkino giluminius psichologinius poreikius - tokias teorijas sukūrė asmenys, kuriems reikia paguodos, kad apsaugotų juos nuo atšiaurių šio gyvenimo realių.

Labai svarbioje ir dažnai užmirštoje savo knygos „Žmogus, per daug žmogus“ ištraukoje Nyčė pripažįsta, kad iš tikrųjų gali egzistuoti tikras pasaulis arba tai, ką jis vadina metafiziniu pasauliu. Jis parašė:

„Tiesa, galėtų būti metafizinis pasaulis; vargu ar galima ginčyti absoliučią jos galimybę“.

„Žmogus, per daug žmogus“ Friedrichas Nyčė

Iš visų nesusipratimų per kuriuos Nyčė kentėjo praėjusį šimtmetį, vienas klaidingiausių iš jų būtų vadinti jį dogmatiku. Nyčė, kaip rodo pirmiau pateikta citata, pripažino, kad tikras pasaulis ar dievai šiuo klausimu gali egzistuoti visiems, kuriuos jis žino. Kaip žmonės esame klystantys gyvūnai, o mūsų žinios apie šią didžiulę visatą yra labai ribotos. Kalbant apie tikrą pasaulių egzistavimą, mes tikrai negalime žinoti vienų ar kitų būdų.

Iš pirmo žvilgsnio tai gali pasirodyti kaip prieštaravimas Nyčė mintyse. Kaip jis galėjo paskelbti dievo mirtį, kartu nurodydamas, kad tikras pasaulis gali egzistuoti? Šis galimas prieštaravimas išaiškinamas suvokus, kad Nyčė manė, kad jo psichologinės įžvalgos apie tikinčiojo protą diskreditavo tikrųjų pasaulio teorijų pagrįstumą, tačiau jis nemanė, kad tai paneigė tikro pasaulio egzistavimą, kad ir kas tai būtų, apskritai. Savo mintyse Nyčė visada žinojo, kad jis, kaip ir visi kiti žmonės, neturi ypatingos prieigos prie galutinių tiesų, kad ir ką tokios tiesos sukeltų. Taigi, nors jis teigė, kad „dievas yra miręs“, jis pripažino, kad iš tikrųjų gali egzistuoti tikrasis pasaulis tam tikra viena ar kitokia forma. Tačiau pats Nyčė buvo tvirtai įsitikinęs, kad nugyvens visą likusį gyvenimą netikėdamas jokia tikro pasaulio forma. Priežastis, kad toks įsitikinimas yra utilitaristas, tai yra, jis manė, kad jo gyvenimas, o iš tikrųjų ir visų žmonių gyvenimas, bus sėkmingesnis be tokio įsitikinimo. Tikėdamas, kad po mirties laukia geresnio gyvenimo, žmogus išvengia atsakomybės ir naštos, kurią tenka maksimaliai išnaudoti šiame gyvenime. Taigi, atmesdamas tikėjimą tikrojo pasaulio teorijomis, individas šiame pasaulyje lieka vienas, pasirinkdamas arba maksimaliai išnaudoti tai, arba praleisti dienas kaltės ir savęs gailesčio būsenoje. Todėl labiau nei dėl bet kokios kitos priežasties Nyčė paskelbė dievo mirtį, nes manė, kad pasaulis, susidedantis iš asmenų, kurie netiki tikromis pasaulio teorijomis, bus daug geresnis pasaulis. Savo autobiografijoje „Ecce Homo“, parašytoje prieš pat Nyčė nusileidimą į beprotybę, jis perdavė šią idėją. Jis parašė:

8. Nyčė ir Dievo mirtis [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/nietzsche-and-the-death-of-god/>>

„Sąvoka, anapus“ „, tikrasis pasaulis “buvo sugalvota nuvertinti vienintelį egzistuojantį pasaulį - siekiant išlaikyti mūsų žemiškajai tikrovei tikslą, priežastį ir užduotį!“

„Ecce Homo“ Friedrichas Nyčė

Savo knygoje „Beyond good and evil“ Nyčė pateikė komentarą, kuris atrodo ypač aktualus nihilistams:

"Pamažu man tapo aišku, kokia buvo kiekviena didi filosofija iki šiol: būtent asmeninis jos autorius prisipažinimas ir savotiškas nevalingas ir nesąmoningas atsiminimas."

„Beyond good and evil“ Friedrichas Nyčė

Atrodo, kad tai ypač tinka tam, kuris bando apginti nihilizmą; nihilistiniai filosofiniai argumentai dažniausiai sugalvojami vėliau, siekiant apginti nevilties ir baimės dėl visiško gyvenimo beprasmiškumo jausmo, o ne būti tuo, kas pirmiausia veda į tokią poziciją. Viktoras Franklis pabrėžia šį dalyką; nihilizmas, jo teigimu, negali būti traktuojamas kaip abstrakti problema, veikiau tai egzistencinė problema, kylanti tada, kai žmogaus egzistavimas pasaulyje tampa problemiškas. Kaip jis sako:

„Patiriamas nihilizmas - tikras, egzistencinis “gyvenimo beprasmybės ir beprasmybės jausmas - nėra intelektualinės teorijos rezultatas ...“ - Viktoras Franklas

Norint, kad gyvenimo prasmė ar tikslas būtų patenkinami ir kad būtų išvengta emocinių jausmų, susijusių su nihilizmu, atsiradimo, dauguma žmonių turi būti įsitikinę, kad tikslas, kuriuo jie tiki, yra objektyvus. Kitaip tariant, jie turi tikėti, kad toks tikslas nėra savavališkas vieno ar saujelės individų kūrimas, bet kad jis egzistuoja taip parašytos visatos audinyje. Nyčė pabrėžė, kad istoriškai žmonėms šis užtikrinimas buvo suteiktas per mokymus, kuriuos palaiko tai, ką jis pavadino „antžmogišku autoritetu“. Knygoje „Valia valdžiai“ jis paaiškina:

„Nihilistinis klausimas, už ką? “yra įsišaknijęs sename įpratime manyti, kad tikslą turi kelti, duoti, reikalauti iš išorės - kažkoks antžmogiškas autoritetas“.

„Valia valdžiai“ Friedrichas Nyčė

Tačiau per pastaruosius šimtmečius daugeliui buvo sunkiau nuryti tikėjimą į kitoniškus šaltinius, kuriuose rasite atsakymus į mūsų egzistencinius klausimus. Tačiau šis poreikis rasti savo gyvenimo tikslą yra nenumaldoma jėga, ir šiandien žmonės vis dažniau randa būdų, kaip išvengti nihilizmo, nesusijusių su antgamtišku tikėjimu. Užuoat ieškoję gyvenimo prasmės ir tikslo, daugelis naudojami tuo, kas gali būti laikoma pasaulietine alternatyva.

Ši alternatyva, yra šiuolaikinis reiškiny, tai dalyvavimas masiniuose judėjimuose. Toks dalyvavimas dažnai apima politinės partijos ar lyderio palaikymą, karą ar tiesiog stiprų savasties tapatinimą su savo tauta. 20-ojo amžiaus pradžiojebuvo ta karta, kuriai Nyčė pranašavo nihilizmo pakilimą, šis pasaulietinis būdas išvengti nihilizmo buvo perimtas į kraštutinumą ir

dažnai sukėlė totalitarizmą ir kitus revoliucinius judėjimus. Du labiausiai liūdnei pagarsėję 20 amžiaus pradžios ir vidurio masiniai judėjimai buvo nacizmas ir komunizmas. Praėjusio amžiaus 5-ojo dešimtmečio pradžioje išspausdintame straipsnyje „Išalkusi avis“ sumanus rašytojas aprašė komunizmo patrauklumą ir parodė, kaip jis pasekėjams teikia tikslą:

"Iš išorės komunistas gali atrodyti kaip skruzdė skruzdėlyne, bet pats sau gali atrodyti, kad jis yra bendražygis, padedantis įgyvendinti puikų projektą - kas kitame kontekste būtų vadinama Dievo valia ..." – Ištrauka iš „Išalkusi avis“

Autorius vėliau straipsnyje apie tuos, kurie prisijungė prie komunistinio judėjimo, sako:

„Pirmą kartą jie, priklauso „kažkam“, - kad ir kaip būtų, gerai ar blogai, bet bet kokių atveju, kas peržengia jų siaurus asmeninius interesus ir atveria pasaulį, kuriame kiekvienas turi atlikti savo vaidmenį ir visi gali „susiburti“.“ – Ištrauka iš „Išalkusi avis“

Pajutęs, kad žmogus yra aktyvus ir prisidedantis prie savo visuomenės narys, daugeliui įmanoma gauti vienokį ar kitokį laipsnį egzistencinio tikrumo dėl gyvenimo prasmės, kuri suteikė religijos.

Nyčė ne tiek galvojo apie nihilizmą kaip apie patenkinamą filosofinę poziciją, kiek apie ligą, vadindamas ją „patologine“. Kaip ir bet kuri liga, nihilizmo kamuojami žmonės turėtų stengtis jo atsikratyti ir dėl šios priežasties, nihilizmą galima laikyti pereinamuoju gyvenimo etapu. Jei žmogų užklumpa nihilizmas, jie turi jį panaudoti savo naudai ir išmokti jo teikiamų pamokų, tačiau galų gale tai neturėtų būti stabdymo taškas filosofinėje kelionėje. Nyčė požiūriu į nihilizmą kaip į pereinamąjį etapą priežastis buvo ta, kad jis nihilistinę išvadą, kad gyvenimas yra beprasmis, matė kaip klaidingą; klaida, atsiradusi dėl klaidingo apibendrinimo. Nihilistai, supratę, kad jų įsitikinimai, susiję su gyvenimo prasme, yra klaidingi, pernelyg dažnai tai reiškia, kad visi įsitikinimai, susiję su gyvenimo prasme, yra vienodai klaidintys. Užuoat tik atmetę savo seną įsitikinimų rinkinį ir tęsdami paiešką, jie mato paiešką kaip bergždžią ir atsisako bandymo surasti prasmę. Šis klaidingas apibendrinimas yra panašus į samprotavimus, kurių laikosi žmogus, kuriam sudaužo širdį ir kuris teigia, kad meilės nėra. Nihilistas, panašiai, gėdydamasis savęs tikėdamas gyvenimo prasme, kurią dabar supranta kaip melagingą, klaidingai tvirtina, kad gyvenimui nėra prasmės. „Nihilizmas“, rašė Nyčė,

„reiškia patologinį pereinamąjį etapą (patologiška yra tai jog, išvada, kad prasmės visai nėra yra didžiulis apibendrinimas...“

„Valios valia“ Friedrichas Nyčė

Kai nihilistas supranta savo samprotavimo klaidą, nihilizmas tampa pereinamuoju etapu. Nyčė priėjo prie šios išvalgos supratęs, kad gyvenimo prasmės ir vertės paieškos nėra bergždžios, tiesiog žmonės tradiciškai ieškojo prasmės neteisingose vietose. Tiesą sakant, jis ne tik manė, kad įmanoma gyventi prasmingą gyvenimą, bet ir manė, kad visos ankstesnės

egzistencijos interpretacijos labai nuvertino, kiek prasmingas galėtų būti žmogaus gyvenimas. Kaip minėjau anksčiau tradicinė prasmė buvo rasta tikrajame pasaulyje, išskyrus šią žemišką egzistenciją. Tačiau tikruosius pasaulio įsitikinimus atmetančiam nihilistui nauda yra ta, kad jie yra priversti ieškoti prasmės šioje žemėje, jei nori turėti vilties įveikti nihilistinę ligą. Tie, kurie yra pakankamai drąsūs, kad atliktų tokią užduotį, pasak Nyčė, netrukus pastebėtų, kad gyvenimas yra daug vertingesnis, nei jie galėjo įsivaizduoti. Jis parašė:

„Apibendrinant: pasaulis gali būti daug vertingesnis, nei mes manėme anksčiau; mes turime pamatyti savo idealų naivumą ir, nors manėme, kad tai supratome aukščiausiai, galbūt savo žmogaus egzistencijai nesuteikėme vidutiniškai teisingos vertės“.

„Valia valdžiai“ Friedrichas Nyčė

Jis nemanė, kad visi nihilizmo būseną sugeba išsigydyti. Iš tikrųjų jis išskyrė du nihilistų tipus; tie, kurie turi jėgų tai įveikti, ir tie, kurie to neturi. Pirmąjį jis vadino „aktyviaisiais nihilistais“, o antruosius - „pasyviaisiais nihilistais“

„Nihilizmas. Dviprasmiškas: A. Nihilizmas kaip padidėjusios dvasios galios ženklas: aktyvus nihilizmas. B. Nihilizmas kaip dvasios jėgos nuosmukis: pasyvus nihilizmas“.

„Valia valdžiai“ Friedrichas Nyčė

Pasyvus nihilistas yra individas, kuris, susidūręs su nihilizmu, mato jį kaip tikslą arba ženklą, kuris sustabdo prasmės paieškas. Trumpai tariant, tokio tipo žmonėms trūksta jėgų kurti ką nors iš savo gyvenimo, ir, deja, daugelis pasiekusių šį etapą, kaip jau minėjau, iš didžiulės nevilties prisitvirtins prie kažkokio masinio judėjimo, galiausiai bandydami rasti objektyvų gyvenimo tikslą. Ericas Hofferis knygoje „Tikintis tikintysis“ pateikia intriguojančią tokio asmens analizę.

„Nusivylusiam masiniam judėjimui siūlomi pakaitalai visam sau arba elementams, kurie daro gyvenimą pakenčiamą ir kurių jie negali sukelti iš savo individualių išteklių“.

„Tikrasis tikintysis“ Erikas Hofferis

9. Kančia ir gyvenimo prasmė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/suffering-and-the-meaning-of-life/> >

Beprasmybės fenomenai

Nors nihilizmas pagrindinė filosofijos šaka kuri mane domina, reikia susipažinti ir su panašiomis ideogijomis

Egzistencializmas – Sartre egzistencializmo pagrindas yra frazė „egzistencija lenkia esmę“, reiškianti, kad negalima pateikti bendro pobūdžio paaiškinimo apie tai, ką reiškia būti žmogumi, ir tą prasmę galima nuspręsti ir sukonstruoti tik per patį egzistavimą. Mes esame atsakingi už savo prasmės ir esmės kūrimą žmonės sukuria savo prasmę ir esmę pasirinkdami pasirinkimus, kol gyvename. Dienos pabaigoje už šią prasmę neatsako niekas kitas, tik mes. Tiesą sakant, Sartre rašė, kad mes esame „pasmerkti būti laisvi“ dėl didžiulio, beveik begalinio pasirinkimo, kurį galime padaryti savo gyvenimui įprasminti.

Jei nusprendžiame gyventi nesiekdami laisvės ir savo prasmės, tai jis vadino „gyvenimu nesąžiningai“. Nesąžiningumas yra reiškiny, kai sutinkame, kad yra tam tikras kelias, ir vėliau atsisakome ieškoti alternatyvių variantų. Jis paaiškina šią sampratą padavėjo pavyzdžiu, kuris taip pasinėręs į savo darbą, kad tiki, jog padavėjas yra toks, koks jis yra iš tikrųjų, ir viskas, kuo jis kada nors turėjo būti. Jis gyvena nesąžiningai, nes atmeta savo laisvę ir pareigą ištirti gyvenimo teikiamas galimybes. Jis mano, kad pasirinkimas ką nors daryti ar nedaryti galų gale nėra jo, nors, pasak Sartre, taip yra. Taigi jis neleidžia sau būti tikrai laisvu žmogumi. Priimdami laisvę ir kurdami autentišką prasmę, mes geriname savo gyvenimą ir apskritai žmoniją

Absurdizmas - Pasak absurdizmo, natūralu, kad žmonės ieško gyvenimo prasmės. Tačiau konfliktas įvyksta tada, kai mes tai darome ir pastebime, kad visata yra tikrai šalta, chaotiška ir visiškai neturi jokios prasmės. Būtent šį prieštaravimą tarp mūsų proto prasmės paieškų ir gamtos realybę absurdo įkūrėjas Albertas Camus vadina „absurdu“. Deja, mes neturime kito pasirinkimo, kaip tik susidurti su realybe ir išspręsti šią dilemą. Kaip mes tai išspręsimė? Camus sako, kad mes turime tris galimybes, ir mes turime pasirinkti vieną.

1 pasirinkimas. Pirmasis yra savižudybė, kuri, pasak Camus, nėra gera idėja. Savižudybė tik daro absurda absurdiškesniu ir tuo baigiasi jūsų gyvenimas, kuris buvo tarsi stebuklas.

2 pasirinkimas. Tada yra antrasis variantas: „Tikėjimo šuolis“. Iš esmės galime padaryti tai, ką Camus vadina „nusižudyti filosofškai“, ir apsimesti, kad egzistuoja aukštesnė jėga, suteikianti mūsų gyvenimui prasmę - kitaip tariant, Dievas. Turėtume apsimesti, kad apsimesti buvo tikroji tiesa, ir sutikti su ribotu laisvės vaidmeniu mūsų gyvenime. Priimdami primetus tikėjimo moralės kodeksus, galime gilumoje slopinti tai, kuo tikime ir ko norime.

3 pasirinkimas. Galiausiai turime trečią variantą, kuriame galime priimti absurda ir suvokti, kad esame tikrai laisvi. Iš ten mes galime laisvai siekti visko, ko tik norime, ir bandyti priimti tai, ką siūlo gyvenimas.

Cinikai -Žodis „cinikas“ kilęs iš graikų kalbos žodžio „šuo“, reiškiančio „kunos“: cinizmas buvo suvokiamas kaip šunų filosofija, pažeminanti žmones iki gyvūnų lygio. Tačiau tiksliau būtų sakyti, kad cinikai gyvūnus iškėlė aukščiau žmonių, matydami jų santykinį savarankiškumą ir paprastą laimės gebėjimą, artimesnius dievams nei žmonės. Gyvūnams reikia mažai. Žmonės niekada nebuvo patenkinti, kad ir kiek jie turėjo, bet visada stengėsi įgyti nuosavybės, kurios jiems nereikėjo. Taip jie gyveno baimės ir nerimo kupinus gyvenimus, leisdami laiką darbui, kad gautų daiktų, neturinčių savaiminės vertės.

Apatija – emocijų, motyvacijos ar entuziazmo trūkumas, abejingumas. Apatiškas individas abejingas arba atsainus tam tikriems emociniams, socialiniams ar fiziniams gyvenimo aspektams. Kliniškai apatija laikoma lengva psichinio disbalanso forma, vidutinė yra depresija, o sunkiausia - disociacija. Apatija panaši į tingėjimą ir gali būti kraštutinė jo forma. Apatija gali būti kryptinga, nukreipta į tam tikrą objektą, asmenį, veiklą ar aplinką. Ją gali iššaukti emocinė reakcija ar sąmoningas apsisprendimas. Tam tikri vaistai gali sukelti apatijos simptomus ar prie jos privesti. Fizinis apatijos aspektas susietas su fiziniu detergentu. Lėtinis energijos trūkumas, dar vadinamas letargu, taip pat gali sukelti apatiją. Pagal stoikų filosofiją, apatija – būseną, kai žmogus laisvas nuo pathē, grubiai tariant, emocijų ir aistrų, skausmo, baimės, troškimo ir malonumo.

10. Kaip būti ciniku [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://philosophynow.org/issues/104/How_To_Be_A_Cynic >
11. Apatija [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://lt.wikipedia.org/wiki/Apatija> >

Tapk savimi

F.Nyčė nihilizmą laikė liga, o tiems, kuriuos jis apibūdino kaip aktyvius nihilistus, jiems nihilizmas suteikia galimybę labai pagerinti savo gyvenimą. F.Nyčė nuomone, galėtų padėti nihilistinių abejonių kamuojamiems. Jis labai kritiškai žiūrėjo į žmoniją. Jam dauguma žmonių buvo apgailėtini padarai, o mases jis dažnai apibūdino kaip „bandos gyvulius“. Jis priėjo prie tokių pažiūrų, nes didžiąją daugumą žmonių matė slegiančiomis vidutinybėmis ir silpnais. Kiekvienas žmogus gali tapti didis, įgyvendinti savo svajones, tapti tuo, ką Nyčė pavadino „aukštesniu žmogumi“, tačiau dauguma žmonių prisitaiko ir eina numintu keliu į vidutinybę. Net ir tuos asmenis, kuriuos masė laikė „didžiais“, F.Nyčė laikė tik asmenimis, priklausančiais aukštesniam vidutinybės spektro kraštui. „Aš mačiau juos abu nuogus“, – pasakoja autorius knygoje „Taip kalbėjo Zaratustra“, –

„didžiausius žmones ir mažiausius žmones – pernelyg panašius vienas į kitą; net ir didžiausias buvo per daug žmogiškas. Didžiausias buvo per mažas! „

F.Nyčė „ Taip kalbėjo Zaratustra“

Nyčė troško, kad atsirastų tikrai puikios asmenybės, ir iš tikrųjų tokiems potencialiems asmenims jis skyrė savo filosofinius raštus. Jis manė, kad jo idėjos gali paskatinti žmones pasitraukti iš bandos ir realizuoti savo potencialą. Nyčė savo autobiografijoje „Ecce Homo“ linksmai perteikė šią mintį.

„Nuo šios akimirkos visi mano raštai yra kabliukai: gal aš moku žvejoti taip gerai, kaip bet kuris kitas ? – Jei nieko nepagavau, aš nekaltas. Žuvies nebuvo“.

F.Nyčė „Ecce Homo“

Norint realizuoti savo potencialą, Nyčė manė, kad reikia ne rasti labai reikalingą gyvenimo tikslą prisirišant prie religinio tikėjimo ar masinio judėjimo, o žvelgiant į vidų. Kiekviename žmoguje yra nerealizuoto potencialo sėkla, o žmogaus gyvenimo tikslas turėtų būti pamatyti, kad toks potencialas yra realizuotas.

Savo biografijoje apie F.Nyčė Rudigeris Safranskis, naudodamasis Nyčė žurnalų ištrauka, tiksliai paaiškina, ką autorius manė esant gyvenimo prasmę:

„...mes nesame žmonės nuo pat pradžių; turime tapti žmonėmis. Šiuo tikslu mums reikia įžvalgos, kad tik mes esame atsakingi už save, kad kaltinimai, jog praleidome savo gyvenimo pašaukimą, gali būti nukreipti tik į mus, o ne į kokias nors aukštesnes jėgas“. Mums nereikia antgamtinio pasaulio kliedesių, nes pati užduotis tapti žmonėmis yra tikrai didžiulis pasiekimas.

12. Nietzsche and Thus Spoke Zarathustra: Becoming Gods [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą: < https://www.youtube.com/watch?v=1XrVnjpVdWE&list=PLAYxecbGotUyqiNRXY_VrUvF952rLMyNI&index=6 >

Nyčė: Filosofinė biografija: Rudiger Safranski

Friedrichas Nyčė tokį tikslą kartais vadino kelione link „tapti tuo, kuo esi“. Savo knygoje „the gay science“ jis rašė:

„Tačiau mes norime tapti tokiais, kokie esame – žmonėmis, kurie yra nauji, unikalūs, neprilygstami, duodantys sau įstatymus, kuriantys save“.

„The gay science“, Friedrichas Nyčė

Nors kiekvienas turi vidinį troškimą tapti geriausiu žmogumi ir įgyvendinti savo svajones, daugumai gyvenimas yra kupinas nusivylimo, apgailestavimo ir dažnai kaltės jausmo dėl praleistų progų. Vienoje iš savo ankstyvųjų esė, pavadintoje „Untimely Meditations“, Nyčė tiksliai nurodė baimę ir tingumą kaip dvi universalias žmogaus savybes, trukdančias daugumai žmonių realizuoti savo potencialą.

„Širdyje kiekvienas žmogus puikiai žino, kad būdamas nepakartojamas, jis pasaulyje bus tik vieną kartą ir kad antros galimybės nebus... jis tai žino, bet slepia kaip bloga sąžinė – kodėl? Iš baimės artimo, kuris reikalauja atitikties ir tuo prisidengia. Tačiau kas verčia individą bijoti savo artimo, mąstyti ir elgtis kaip bandos narį ir nejausti džiaugsmo savimi? Kuklumas, galbūt, retais atvejais. Daugumai tai yra dykinėjimas, inercija, trumpai tariant, polinkis į tinginystę... Manoma, kad užduotis tapti tuo, kuo esi, yra pati sunkiausia užduotis. Kiekvienas žmogus turi vidinį balsą, kuris ragina nuveikti ką nors didelio ir siekti savo svajonės, tačiau dauguma žmonių šį vidinį balsą slopina, nes jiems trūksta drąsos ir jėgų jo klausytis. ...jie bijo savo aukštesniojo aš“, – rašė Nyčė knygoje „Žmogus, per daug žmogiškas“, „nes kai kalba, jis kalba reikliai“.
„Žmogus, per daug žmogiškas“, Friedrichas Nyčė

Jis turėjo idėjų, kaip rasti jų tikslą ir siekti to. Pirma, jis manė, kad individui reikia „organizacinės idėjos“ – tam tikro galutinio tikslo, kurį jie norėjo pasiekti. Toks tikslas galėtų būti sukurti puikią filosofinę sistemą, tapti aukščiausios klasės sportininku, padaryti kitą medicininį proveržį arba įkopti į pavojingiausias pasaulio kalnų viršūnes. Tikslo specifika nėra svarbi, svarbu užduoties sunkumas; kuo jis sunkesnis, tuo didesnis turėsi tapti, kad jį įvykdytum. Kaip rasti tokį tikslą? Kai kurie žmonės turi aiškia svajonę gyvenime ir tiksliai žino, ko jų širdis trokšta labiau nei bet ko kito. Tačiau dauguma žmonių, net jei turėtų laisvę ir priemonių siekti svajonės, nežinotų, ką daryti. Nyčė turėjo keletą patarimų tiems, kurie neturi svajonių; Pažvelkite į save ir sužinokite, kas jums patinka, arba, kaip jis sako „Untimely Meditations“:

„Tegul jaunatviška siela atsigręžia į gyvenimą su klausimu: ką iki šiol tikrai mylėjai, kas pakylėjo tavo sielą, kas ją įvaldė ir tuo pačiu džiugino? Padėkite šiuos gerbiamus objektus prieš save iš eilės ir galbūt jie savo prigimtimi ir seka jums duos dėsnį, pagrindinį jūsų tikrojo „aš“ dėsnį... nes jūsų tikroji prigimtis slypi ne giliai jumoje, o neišmatuojamai. aukštai virš jūsų arba bent jau aukščiau to, ką paprastai laikote savimi.“

„Ne laiku meditacijos“ Friedrichas Nyčė

Asmuo, suradęs tikslą ir nuėjęs gyvenimo kelią jo įgyvendinimo link, greitai pamatys, kad toks kelias kupinas nesėkmių, sunkumų ir skausmo. Skausmas ir kančia, su kuria neišvengiamai susiduria tie, kurie siekia galingų tikslų, daugeliu atvejų privers juos bėgti atgal į vidutinybės patogumus. Nyčė manė, kad tokie nesėkmingi bandymai dažniausiai atsiranda todėl, kad dauguma žmonių mato tik neigiamą kančios pusę ir nežino jos vertės. Beveik visuotinai manoma, kad kančia yra blogis. Kai žmonės kenčia, jie automatiškai jaučia, kad su jais kažkas negerai, kažką jiems reikia „pataisyti“. Ir praktiškai kiekvienas, pajutęs kylantį kažkokį psichologinį skausmą, vienu ar kitu momentu ieškos bet kokio išsiblaškymo.

Nyčė, buvo artimai susipažinęs su kančia ir skausmu. Jo intymumas privertė jį suabejoti visuotine prielaida, kad kančia yra iš esmės bloga. Jis padarė išvadą, kad žmonės mano, kad kančia yra blogis, nes tai nemalonu ir skausminga, tačiau tai klaidinga išvada. Jis samprotavo, kad tai, kad kažkas yra nemalonu ar kelia diskomfortą, nereiškia, kad tam trūksta vertės. „The gay science“ jis išaiškino šią idėją: *„Skausme tiek pat išminties, kiek malonume... kad skauda, yra ne argumentas prieš, o jo esmė.“* Autorius turėjo gerą poziciją filosofuoti apie kančios prigimtį. Jis išgyveno daugiau kančių, skausmo ir sunkumų, Nyčė savo autobiografijoje rašė: *„Aš esu labiau kovos laukas nei žmogus“*. Didelė jo gyvenimo dalis buvo praleista kovojant su fiziniais negalavimais, ypač vėmimo priepuoliais ir intensyvia migrena, kuri kartais trukdavo kelias savaites ir kuriai gydytojai negalėjo nustatyti konkrečios priežasties. Jis taip pat didžiąją gyvenimo dalį izoliavo save ir atmetė bet kokią emocinę ar psichologinę paramą iš artimiausių asmenų ir stengėsi visas savo problemas spręsti savo individualiais ištekliais. Be viso šito, nors buvo tikras, kad jo filosofija yra labai vertinga žmonijai, jis buvo iš esmės ignoruojamas ir niekada nematė jokios sėkmės ar pripažinimo prieš nužengdamas į beprotybę. Jį kankino didžiulis vienvėdis jausmas ir abejonės savimi, bijojo, kad jo didieji darbai nepastebimai nugrimztų į audringą žmonijos istorijos upę.

Tačiau laikui bėgant jis pradėjo suprasti, kad jo ligos ir kančios iš tikrųjų suteikė didelių galimybių, nes jos paprastai buvo prieš didelius augimo laikotarpius. Jis taip pat pastebėjo, kad jo galingesnės ir gilesnės filosofinės įžvalgos kilo spontaniškai iš skausmo priepuolių. Jis suprato, kad kančia nėra blogis, o turėtų būti laikoma viena didžiausių iš visų gėrybių. Ilgą laiką buvo manoma, kad pagrindinis tikslas, kurio žmonės siekia, yra laimė. Nyčė to neabejojo, jis pats troško to, ką pavadino „didžiąja laime“, tačiau manė, kad praktiškai visi žmonės bando pasiekti laimę neteisingu keliu. Dauguma tai daro nuolat užsiimdami hedonistine veikla, arba, kitaip tariant, tokia veikla, kuri atliekama tik dėl malonumo, kurią ji teikia. Nyčė savo knygoje „The gay science“ klausė: *„Bet kas būtų, jei malonumas ir skausmas būtų taip glaudžiai susiję, kad tas, kuris nori kuo daugiau vieno, turi turėti kuo daugiau kito?“* „Taip kalbėjo Zaratustra“, poetiškiausiame savo veikale, jis išreiškė tą pačią mintį:

„Pirmiausia turiu nusileisti giliau, nei kada nors nusileidau – giliau nei bet kada nusileidau, į juodžiausią potvynį. Taip nori mano likimas... Iš kur kyla aukščiausi kalnai? Kartą paklausiau. Tada sužinojau, kad jie išplaukė iš jūros. Įrodymai surašyti jų uolose ir viršūnių sienose. Iš giliausios gelmės aukščiausia turi pakilti į savo aukštį“

„taip kalbėjo Zaratustra“ Friedrichas Nyčė

13. Nietzsche and Thus Spoke Zarathustra: Becoming Gods [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą: < https://www.youtube.com/watch?v=1XrVnjpVdWE&list=PLAYxecbGotUyqiNRXY_VrUvF952rLmyNI&index=6 >

Ar menas yra atsakymas

Gyvename amžiuje, kai mūsų plačios mokslinės žinios ir meilė viskam, kas yra objektyvu ir išmatuojama, religiją padėjo nesaugioje padėtyje. Mūsų mokslinė pasaulėžiūra mums sako, kad religinė dogma yra iliuzinė ir pilna melo ir kad mums, kaip apsišvietusiems vyrams ir moterims, jos gyventi nereikia. Bet nors mums gali neprireikti dievo, kuris užpildytų mūsų žinių apie gamtos pasaulį spragas, ar religija neturi ko išmokyti mūsų egzistencinės dilemos? Ar tikrai psichologiškai mums geriau sekasi paveikslu, kurį mums piešia begalinis, šaltas ir atsitiktinis kosmosas, neturintis objektyvių žmogiškų vertybių ir nepasiūlantis mums nieko kito, tik mirties galutinumo? O gal gali būti, kad atsisakydami krikščioniškos pasaulėžiūros Vakarai atsidūrė psichologinėje painiavos ir dezorientacijos tuštumoje?

„Atėjo laikas, kai turime mokėti už tai, kad buvome krikščionis du tūkstančius metų: mes prarandame svorio centrą, dėl kurio gyvenome; Mes kuriam laikui būsim pasimetę“.

Nyčė, Valios valdžia. Vienas iš labiausiai atskleidžiančių būdų suvokti šį perėjimą iš krikščionybės į mokslinę pasaulėžiūrą yra pažvelgti į jį per meno prizmę ir ištirti šedevrų pokyčius, sukurtus prieš krikščioniškos pasaulėžiūros žlugimą, jo metu ir po jo. Puikiems, bet kokio amžiaus menininkams Carl Jungas vadino „nenumatytą anų laikų psichinių paslapčių ruporą“. Tai vyrai ir moterys, kurie yra jautrūs amžiaus dvasiai ir kurie savo kūryba suteikia formą ir išraišką pagrindinei kultūros, kurioje gyvena, atmosferai. Kaip paaiškino Rollo May:

„Jei norite suprasti bet kurio istorinio laikotarpio psichologinį ir dvasinį nusiteikimą, galite padaryti ne ką kita, kaip ilgai ir ieškančiai žiūrėti į jo meną. Mat mene pagrindinė dvasinė laikotarpio prasmė yra tiesiogiai išreikšta simboliais“. Rollo May, drąsa kurti XIX amžiaus pradžioje krikščioniškos pasaulėžiūros nuosmukis pasiekė kritinį negrįžimo tašką. Vos prieš kelerius metus Prancūzijos revoliucija surengė visą puolimą prieš krikščionių bažnyčią ir sukėlė „Prancūzijos dekristianizaciją“, o Vakaruose mokslinė pasaulėžiūra sparčiai augo, kai mokslas ir toliau davė fenomenalių vaisių. Tuo pačiu istorijos momentu meno tema patyrė keistų ir dramatiškų pokyčių. Iki XIX a. Didieji menininkai sutelkė dėmesį į darbus, kurie gražino pasaulį ir žmogų. Jų kūryba žmogaus formą persmelkė orumas ir viltis. Net paveikslai, kuriuose buvo vaizduojamos didžiulės kančios, vaizdavo žmogų kaip didvyrišką. „*Mene žmogus džiaugiasi savimi kaip tobulu*“. Nyčė, stabų sutemos Kai praėjusių amžių menas šlovino žmogų ir pagražino pasaulį, jis turėjo civilizuojantį poveikį, praturtinantį ištisus amžius. XIX amžiaus menas vis dar atliko šią gyvybę gerinančią funkciją. Tačiau greta paveikslų, kuriuose žmogus buvo vaizduojamas herojiškas, o pasaulis - didingas, daugelis menininkų ėmė vaizduoti pasaulį tokiomis formomis, kurios kelia nerimą, sumišimą ir baimę.

14. Nietzsche and Jung: Myth and the Age of the Hero [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2018/11/nietzsche-jung-myth-age-of-the-hero/> >

„Idealaus žmogaus paveikslas dingo XIX – XX amžiuje.“

Nikolajus Berdiajevas

Istorijos prasmė Užuot kūrę aukščiausio grožio kūrinius, kurie mus išgelbėjo nuo to, ką Nyčė pavadino „nakties siaubu“, kai kurie šiuolaikiniai menininkai pradėjo jiems pristatyti pasaulį. Pavieniais atvejais šie siaubai buvo reprezentuojami ankstesnių amžių mene, tačiau žlugus krikščionybei, jie pirmą kartą istorijoje pamažu tapo pagrindiniu įvykiu.

„... istorijoje dar nebuvo nieko panašaus. Kiekvienas [šiuolaikinis menininkas] yra pasaulis savaime, vienas stengdamasis apsisaugoti nuo chaoso, kuris jam gresia, arba suteikti jam formą, kiekvienas su savo būdingu beviltiškumu. Neatsitiktinai šiandien tiek daug girdime apie žmogaus tuštumą ir apleistumą. Šių tapytojų gilus nerimas, nesaugumo jausmas, išrautas šaknis ir pasaulio ištirpimas taip pat sujaukina šiuolaikinius kompozitorius ir poetus“. Erichas Neumannas,

Menas ir kūrybinis chaosas, kurį patyrė šiuolaikinis menininkas ir išreiškė savo menu, XIX amžiaus tapytojų darbuose įgavo įvairių formų. Subtiliausia ir estetiškai patrauklia forma tai galima pamatyti vieno iš ryškiausių šiuolaikinio meno pirmtakų Casparo Davido Friedricho ir Edvardo Muncho šedevruose. Savo darbais abu šie menininkai vizualiai pavaizdavo tuo metu Europoje paplitusį apleistumo etosą. Friedricho paveiksluose šio apleistumo etoso vieta yra gamta. Jo peizažai vaizduoja šaltą pasaulį, kuriame motina žemė sukelia didžiulės tuščios erdvės baimės jausmus, susijusius su buvimu vienišu ir benamiu. 1810 m. Vokiečių poetas Henrichas von Kleistas taip apibūdino Casparo paveikslą „Vilties nuolaužos“: „Vieniša gyvenimo kibirkštis beribėje mirties karalystėje, vienišas centras vienišumo regione. Ši nuotrauka su dviem ar trim paslaptiniais objektais atsiveria prieš mus kaip pati apokalipsė“. Henrichas von Kleistas, 1777-1811 m

Edvardo Muncho kūryboje šis dykumos etosas yra perkeliamas iš gamtos į socialinį pasaulį. Muncho paveikslų subjektai kenčia nuo nepakeliamos izoliacijos, jie yra vienišos sielos, neįveikiamos salos sau, savo nerimu ir liūdesiu negalinčios pasiekti, užmegzti ryšį ir rasti paguodą kitiems. "Man atrodo, kad žmogus niekada nebuvo toks ištirpęs ir skystas, tačiau niekada nebuvo taip užsisklendęs savyje, niekada nebuvo taip užmūrytas, koks yra šiandien, ir niekada nebuvo toks šaltas." Viačeslavas Ivanovas Greta šio apleistumo etoso, daugelis kitų XIX amžiaus meno kūrinių yra apkrauti demoniška jėga. Nesvarbu, ar tai būtų šiurpios didžiojo Francisco Goya figūros, ar piktybiškos Franzo Stucko kompozicijos, ar Jameso Ensoro darbai, įskaitant kaukes, su kuriomis susiduria mirtis, XIX a. Šios eros menininkai susidūrė su bedugnės pabaisomis, ir vienintelis dalykas, kuris juos išgelbėjo nuo nusileidimo į beprotybę, buvo jų gebėjimas išoriškai išvysti siaubingas vizijas, suteikti meninę formą.

„Kas kovoja su pabaisomis, turėtų pasirūpinti, kad proceso metu jis netaptų monstru. Ir kai per ilgai žiūri į bedugnę, bedugnė pažiūri ir į tave“. Nyčė, anapus gėrio ir blogio

Tačiau XIX a. Meno chaosas nublanksta, palyginti su jo apraiškomis XX a. Pirmojoje pusėje. Šiuolaikiniam menui progresuojant, grėsmingas chaosas tik dar labiau išryškėjo ir išryškėjo. Pavyzdžiui, Picasso paveiksluose žmogus suskaidomas į fragmentiškas dalis, o vėliau vėl sujungiamas į suskaidytas, abstrakčias ir dažnai bjaurias formas.

„Picasso menas visiškai nebeieško visiško žmogaus. Jis prarado galimybę suvokti dalykus kaip visumą. Jis nuplėšia vieną dangtį po kito, kad padengtų gamtos struktūrą ir tai dar labiau prasiskverbia į gelmes, atskleisdamas tikrai siaubingų dalykų vaizdus“. Nikolajus Berdiajevas, Istorijos prasmė siurrealizmo judėjime chaosas ne tik vaizduojamas, bet ir aiškiai iškeliamas kaip gyvenimo principas. Salvadoras Dali paskelbė tapybą „spalvota momentine betono iracionalumo fotografija“ ir „painiavos sisteminimu“. André Bretonas savo antrame manifeste paskelbė, kad siurrealizmas pasiekė požiūrį, iš kurio „gyvenimas ir mirtis, tikrasis ir įsivaizduojamasis, viršuje ir apačioje nebepatenkinami kaip prieštaringi priešingumai“. Skaitant šį pastarąjį teiginį negalima neatsiminti Nyčė perspėjimo apie egzistencinį dezorientavimą, kuris, jo manymu, pasireiškė po krikščioniškos pasaulėžiūros nuosmukio.

„Ar mes nuolat nekrentame? - atgal, į šonus ir į visas puses? Ar viršuje ir apačioje vis dar lieka? Ar mes neklaidžiojame per begalinį nieką? Argi ne tuščios erdvės alsavimas mūsų veiduose? Ar neataušo? F.Nyčė „The gay science“

Vis dėlto siurrealizmą motyvavo ne tik meilė chaosui, bet ir noras sunaikinti žmogaus formą sujungiant žmogų su neorganine sritimi. Daugelyje siurrealistinių paveikslų linija, išskirianti žmogų nuo objekto ir gyvą iš mirusiųjų, yra neryški, o esybės, neturinčios jokio vidinio ryšio tarpusavyje, sujungiamos beprasmiškame glėbyje. Šis impulsas sugerti žmogų į neorganinį gali būti matomas ir kubizmo bei futurizmo judėjimuose: žmogus pasimeta, daiktas tarp kitų, ištirpęs aplinkiniame negyvų daiktų pasaulyje.

„Futurizme žmogus visiškai nustojo būti pagrindine meno tema, iš tikrųjų futuristiniame mene tiesiogine prasme nebėra žmonių, nes žmogus buvo suplėšytas. Visi tikri dalykai pasaulyje palieka jiems tinkamas vietas, o daiktai, tokie kaip lempos, sofos, gatvės, pradeda skverbtis į žmogaus formą, todėl žmogus ir jo neprilygstama asmenybė nebėra esybės. Žmogus žlunga į daiktų pasaulį“. Nikolajus Berdiajevas,

Jei didžiųjų menininkų kūryba atskleidžia pagrindinę psichologinę ir dvasinę laikmečio atmosferą, tai sąžiningas šiuolaikinio meno tyrimas turi paskatinti apsvarstyti galimybę, kad šiuolaikinė civilizacija kenčia nuo dvasinės ligos - gilios egzistencinės vienatvės, išsiveržimo. demoniška, žmogaus prigimties neigimas ir žmogaus formos suskaidymas, chaoso šventė - taigi galbūt net „liga iki mirties“. *"Visiems šiems judesiams būdinga tai, kad žmogaus forma turėtų būti suskaidyta į gabalus ir visiškai suskaidyta, ir iš tikrųjų [šiuolaikiniame mene] mes turime tam tikrą pabaigą žmogui kaip esybei."* Nikolajus Berdiajevas, Istorijos prasmė

Vis dėlto, kaip pabrėžia Erichas Neumannas, kaip savo laiko vaikai, turime pripažinti, kad ši liga slypi ir mumyse. *„Bet būkime atsargūs! Mes kalbame apie save. Jei šis menas yra*

išsigimęs, mes taip pat esame išsigimę, nes nesuskaičiuojama daugybė žmonių kenčia dėl to paties kultūrinio kanono žlugimo, to paties susvetimėjimo, tos pačios vienatvės - kylančio juodumo su savo šešėliu ir ryjančiu drakonu. Šio meno suirimas ir disonansas yra mūsų pačių; juos suprasti reiškia suprasti save“. Erichas Neumannas, menas ir kūrybinė nesąmonė

Nepaisant šios rimtos diagnozės, yra vilties. Nuo XIX amžiaus pradžios grėsmingas pasaulį chaosas tik stiprėjo. Bet šį procesą galima pakeisti. Nes jei liga, kuri kankina šiuolaikinį pasaulį, taip pat egzistuoja mumyse, mes turime galią ją išgydyti. Daugumai žmonių tokio išgydymo neįmanoma pasiekti grįžus į praeitį. Krikščioniškos pasaulėžiūros siūlomi sprendimai nebėra prieinami individui, egzistuojančiam psichologine prasme, šiuolaikinio pasaulio sąsiauryje. Taip pat psichologinio atsinaujinimo negalima pasiekti laikantis šiuolaikinės pasaulėžiūros ir kultūros kanono - jei tokia pasaulėžiūra yra sugadinta, kaip atrodo šiuolaikinis menas. Atvirkščiai, atrodo, kad šiandien reikia to, ką Nyčė pavadino „vertybių perkainojimu“. Turime tapti kultūros gydytojais ir ne tik diagnozuoti savo amžiaus ligas, bet ir išgydyti jų pasireiškimus savyje, atrandant naują vertybių ir pasaulėžiūros rinkinį, kuris gali grąžinti asmens orumą ir galimą didybę. Privalome, Nyčė žodžiais tariant, „[Pritaikykite] peilį vivisekciniu būdu ant pačių [to laiko] dorybių krūtinės“, kad „pažintumėte naują žmogaus didybę ... naują nesuvaidintą kelią jo tobulinimui“. Nyčė, anapus gėrio ir blogio

Menas palaiko gyvenimą. Menas yra tai, kas daro gyvenimą pakenčiamą ir įmanomą. Dėl meno verta gyventi. Nyčė tai vaizduoja gražia metafora: "Dar kartą galime pamatyti meninį veržlumą ir kūrybinį džiaugsmą kaip šviesią debesies formą, atsispindinčią tamsiame liūdesio ežero paviršiuje." Vadinasi, tai dar vienas pagrindinis meno vaidmuo: menas kaip metafizinė paguoda. Nyčė, analizuodamas graikų tragediją, rašo: "Metafizinė paguoda kad, nepaisant kiekvieno fenomenalaus pokyčio, gyvenimas iš esmės yra nesunaikinamai džiaugsmingas ir galingas."

Meno paskirtis - palaikyti, patvirtinti ir sustiprinti gyvenimą. Todėl F.Nyčė filosofijoje galime įvardyti dar vieną meno vaidmenį: tai - būti gyvenimo stimulatoriumi kaip valios į valdžią išraiška: "Juk stimulatorius yra tai, kas varo į priekį ir žengia į priekį, kas pakelia daiktą už jo paties ribų; tai - galios didinimas." Taigi menas gali būti suprantamas kaip egzistencijos pertvarkytojas: kaip valios į galią išraiška visu jos pilnatviškumu.

15. Nietzsche and Jung: Myth and the Age of the Hero [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą: < <https://academyofideas.com/2018/11/nietzsche-jung-myth-age-of-the-hero/> >

16. Nyčė apie meną [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą: < <https://jorbon.tripod.com/niet01.html> >

Analogų analizė

Maxime Taccardi

Šis menininkas nenustoja įkvėpti manęs savo požiūriu į meną ir gyvenimą. M. Taccardi sako, jog kaip menininkas, mato save kaip asmenį, kuris eksperimentuoja daugelyje sričių, ir sutinka su Wagnerio požiūriu į jo Gesamtkunstwerk, bendrą meną. Jis bando įvairias technikas, taip pat ir vaizdo įrašus bei muziką. Piešti jis pradėjo labai jaunas ir labai anksti, jį traukė viskas, kas artima tamsai. *„Visada norėjau būti menininku, bent jau taip kurti ir emancipuoti save.“* Sako menininkas

Maxime Taccardi

Autorius šnekėdamas apie savo darbus sako jog jam būtų sunku padaryti ką nors kita nei įprastai vadinama tamsų meną, o bandymuose nebūtų tokio nuoširdumo ir spontaniškumo. Gyvenimas apskritai menininką įkvepia, įkvepia, pasaulis, kuriame tobulėjame, kasdienybė ir tt

Maxime Taccardi menas yra išraiškingas, atplukdytas ant drobės, audringas. Kartais jis sako nežino, kas bus, bet turi tokį potraukį, kuris liepia tapyti ar kurti, tas pats ir muzikai. Jam taip pat svarbi improvizacija. Autorių tarsi veda jėga, kuri man nesąmoningai parodo kelią.

„Menas man yra gyvybiškai svarbus, nuolatinis poreikis, nesvarbu, ar tai būtų parašyti idėją, ar tapyti ir pan., tai neišvengiama.“

Maxime Taccardi

Kalbant apie religija menininkas teigia turintys gana dviprasmišką santykį su ja, savotišką trauką ir atstūmimą, neapykantą jai ir kartu savotišką susižavėjimą sakralumu. Religinis menas yra labai įdomus. Pavyzdžiui, rankų padėtis ir pozos yra ženklai, kuriuos žmonės skaito, kad suprastų, ką tai reiškia. Kadangi viduramžių ir Renesanso žmonės turėjo labai mažai galimybių įgyti žinių ir mokytis, mažai kas mokėjo skaityti, todėl šie kodeksai buvo mokomi per meną, kad jie būtų religingi.

Autorius pasakoja kaip jį paveikė mirtis. Jis prarado savo tėvus nuo vėžio, o jų kančios iki mirties jį paveikė giliai.

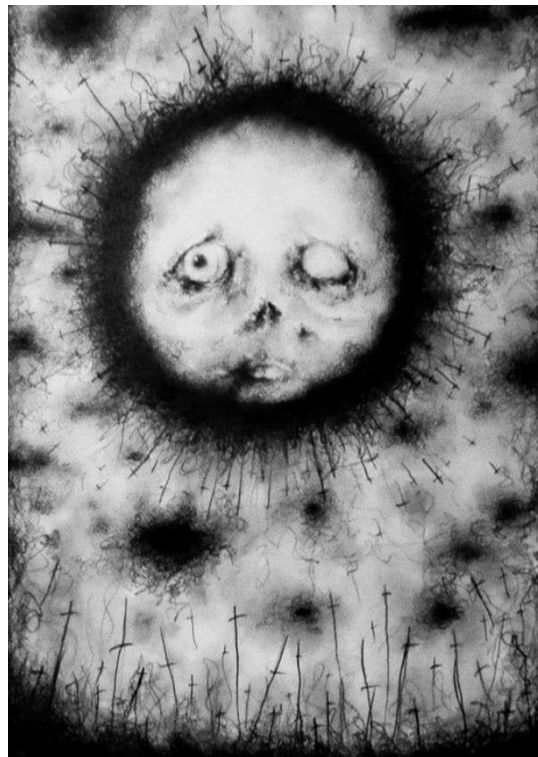
„Dėl jų mirties mano menas tapo dar tamsesnis. Susidoroti su juo mene man yra būdas išmesti savo baimes, gedėti ir galiausiai jaustis gyvam.“

„Kiekviena meno ir kūrybos forma man jam yra teisėta, kiekvienas gali laisvai reikštis ir jis kviečiu visus tai daryti. Menas, jo nuomone, yra viena iš pagrindinių gyvenimo prasmų. „

Maxime Taccardi

„Abgrund“ Maxime Taccardi

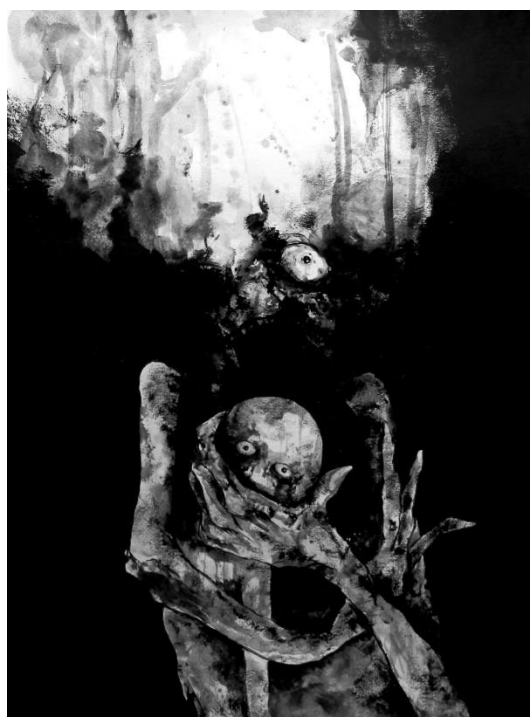

„The Sun doesn't shine anymore“ 2013 Pieštukas M.Taccardi

17. Maxime taccardi [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://www.donothide.info/post/maxime-taccardi> >

“Dark times are ahead of us” Aliejiniai dažai 2020 M.Taccardi “Embodiment of evil” Akrilas M.Taccardi

M. Taccardi darbai

18. Maxime taccardi [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą: <
<https://www.instagram.com/maximetaccardiartworks/>>

Junji Ito

Junji Ito gimęs 1963 m. liepos 31 d – japonų siaubo komiksų autorius. Tarp žymiausių jo darbų yra Tomie – komiksų serija, pasakojanti apie nemirtingą merginą, kuri varo savo gerbėjus į beprotybę; Spiral Into Horror Uzumaki – trijų tomų serija apie spiralių apsėstą miestą; ir Gyo, dviejų tomų istorija, kurioje žuvis kontroliuoja jautrių bakterijų atmaina, vadinama „mirties smarve“. Kiti jo darbai yra Ito Junji Kyoufu Manga kolekcija, įvairių novelių rinkinys, įskaitant istorijų seriją, pavadintą Souichi's Journal of Delights, ir Junji Ito katės dienoraštis: Yon & Mu, savarankiška parodija apie jį ir jo žmoną, gyvenančius name. su dviem katėmis. Ito kūryba išplėtojo didelį populiarumą, kai kurie mano, kad jis yra reikšminga figūra naujausioje siaubo ikonografijoje.

Junji Ito ir fragmentas iš jo komikso „Tomie“

Junji Ito pasakojimo stilius gali atrodyti netiesinis ir painus, tačiau tai taip pat yra viena iš jo stiprybių kuriant intriguojančią istoriją. Uzumaki, japoniškai reiškia spiralę, pasakoja apie Kurouzu-Cho, mažą miestelį, užterštą spiraliniais raštais, istoriją. Spiralinės struktūros pasireiškia ne tik fiziniėje aplinkoje, bet ir ant žmogaus kūnų, kartais suryja visą jų esybę ir sumažina jas į nieką. Įdomūs būdai, kuriais spiralė palaipsniui užvaldo miestą; tai sukelia visceralinį siaubą. Ilgas laikas praleistas žiūrint į spirales, sukelia gilų, nerimą keliantį jausmą. Spiralės naudojamos hipnozei jos išsekina akis, nuo jų svaigsta galva, fiziškai nebegalima ilgiau į ją susikaupti, o akimirka, kai pažvelgus į šalį, suvokimas laikinai pasikeičia.

19. Junji Ito [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:

< https://en.wikipedia.org/wiki/Junji_Ito

„Uzumaki“ Istorija sukasi su pagrindinės veikėjos Kirie Goshima, vaikino, Shuichi Saito tėvu, kuris vis labiau įsisąmonina įtaigią spiralės formą. Visi jo keramikos darbai staiga įgauna spiralės formą, o tada jis ima aistringai kolekcionuoti spiralinius objektus. Kai jo žmona išmeta jo kolekciją, jis supranta, kad jis pats gali paversti savo kūną spirale. Tai galiausiai veda prie jo iškreiptos mirties, taip pat ir pradinio chaoso taško, kuris sugriauna miestą. Žmona galiausiai suserga po laidotuvių, įsitikinusi, kad jos vyras bando priversti ją prisijungti prie šios niūrios „spiralės“ karalystės. Ji pastebi, kad spiraliniai raštai natūraliai priklauso daugelyje pasaulio vietų, pavyzdžiui, jos pačios kūnui, todėl ji pašalina kūno dalis, pvz., pirštų atspaudus ir ausies būgnelius. Spiralės paplitimas šiame kontekste gali būti panašus į ekstremalų nerimą, kurį patiriame savo įprastame gyvenime, kuris mus nepaprastai išskleidžia; didžiausias mūsų baimių, apsėdimų ir troškimų pasireiškimas. Tai taip pat gali reikšti ateities nestabilumą. Gyvenimas nuolat kinta, taip sekant nesibaigiantį spiralės judėjimą.

¹Pav. Junji Ito Iš komikso „Uzumaki“

Abstraktesnis spiralės aiškinimas yra tas, kad ji įkūnija neišsivaizduojamą begalybės sampratą, ir tai ypač akivaizdu išvadoje. Kiekvienas bausis įvykis, nutikęs istorijoje, kartosis amžinybę. Tai neišvengiama. Tai primena Friedrichą Nyčė, jis turėjo savotišką amžinojo pasikartojimo sampratą. Žinoma, jis nebuvo pirmasis; jis tik pasiūlė šiuolaikinę interpretaciją tam, ką svarstė daugelis senovės kultūrų ir religijų. Šią „amžinojo sugrįžimo“ teoriją galima rasti Indijos religijose, Senovės Egipte ir tam tikrose Mezoamerikos kultūrose. Sekdamas Schopenhaueris ir Hegelis, Nyčė buvo paveiktas Azijos mąstymo, ypač budizmo. Jo asmeninis santykis su budizmu sekė poleminių epizodų ir ginčytinų nesusipratimų, taip pat conceptualių įkvėpimų, būtent gyvenimas kaip iliuzija (Samsāra), kančia ir tuštuma. Nors Kosmologinė Nyčė

idėja apie amžiną egzistencijos pasikartojimą užima vietą. Vienas ypatingas jo amžinojo pasikartojimo sampratos nukrypimas yra tas, kad jį sudaro vienodumas, o tai reiškia, kad kitame etape mūsų gyvenimas klostysis lygiai taip pat, be jokių pakeitimų. Tai skamba gana neapsakomai.

Knygoje „The gay science“ (1882) Nyčė siūlo šį minties eksperimentą:

„O kas, jei vieną dieną ar naktį demonas pavogtų tavo vienišiausią vienatvę ir tau pasakytų: 'Tokį gyvenimą, kokį tu dabar gyveni ir gyvenai, turėsi gyventi dar kartą ir nesuskaičiuojamą daugybę kartų; ir jame nebus nieko naujo, bet kiekvienas skausmas ir kiekvienas džiaugsmas, kiekviena mintis ir atodūsis, ir viskas, kas neišpasakytai maža ar didinga tavo gyvenime, turi sugrįžti į tave, viskas ta pačia seka – net šis voras ir ši mėnulio šviesa tarp medžių, ir net ši akimirka ir aš pats. Amžinasis būties smėlio laikrodis vėl ir vėl apverčiamas, o tu kartu su juo, dulkės!'“

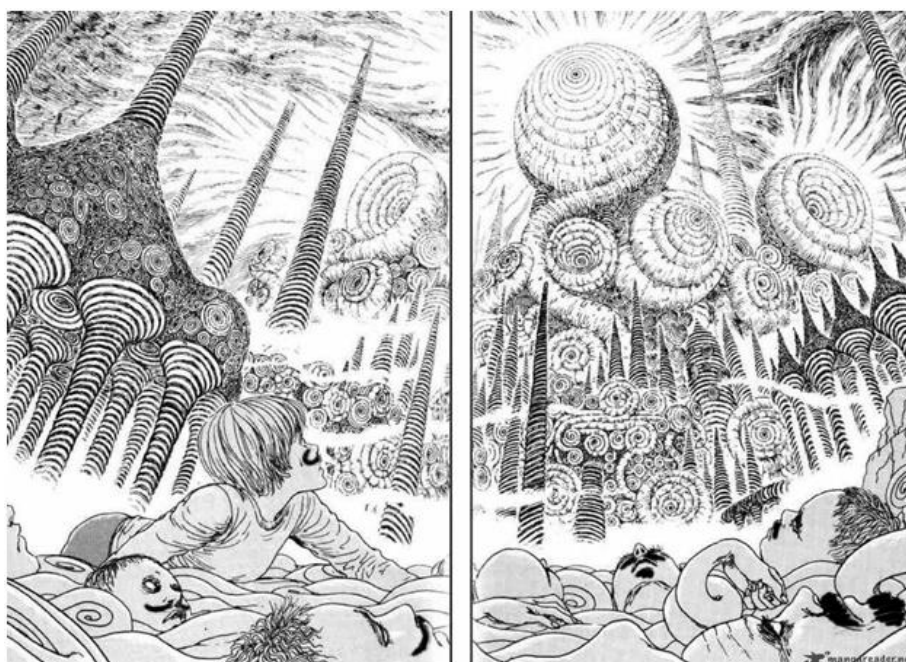
Nyčė perspektyva išryškina egzistavimo beprasmiškumą apskritai; Visata buvo sukurta ne mums ir mes nežinome, kur mes tinkame, mes tiesiog išgyvename begalinę netektį. Tikras išbandymas yra tai, ar galime išmokti patvirtinti savo gyvenimą šiame begaliniame cikle, kuris kiekvieną kartą yra visiškai vienodas. Jis taip pat manė, kad amžinas pasikartojimas įveiks bet kokią tuščią moralę, dualizmą ir krikščionišką anapusiškumą. Nors jis šaukia, kad turėtume tiesiog pabandyti rasti džiaugsmą be džiaugsmo gyvenančiame gyvenime, budistinė teleologija primeta visišką pašalinimą iš šio amžino atgimimo ir kančios ciklo. Pirmoji iš keturių kilnių tiesų teigia, kad pagrindinę gyvenimo tikrovę apibūdina Dukkha arba kančia. Mahajanos budizmas parodo, kad mes neturime priimti šio begalinio kančios ciklo, turime aktyviai jam prieštarauti siekdami išsigelbėjimo iš egzistencijos ligos. Per Nirvaną galima pasiekti laimę ir fizinio bei psichinio skausmo nebuvimą; tai yra optimali sveikatos būklė, būseną, kurioje visi dalykai yra vieningi ir nėra diferenciacijos. Jei koks nors geometrinis raštas galėtų simbolizuoti „amžinojo sugrįžimo“ teoriją, tai būtų spiralė.

Paskutiniai Uzumaki skyriai yra gryna netvarka, nes viskas baigiasi, tačiau kartu tai rodo ir visiškos rekonstrukcijos akimirką. Pabandę pabėgti nuo pavojingų sąlygų, Kirie ir Shuichi sukasi atgal į Kurouzu-Chao. Jie nustato, kad mažas miestelis buvo pertvarkytas tobulomis apskritomis eilėmis, spirale. Labiausiai glumino tai, kiek laiko prirėkė namų pertvarkymui, kuris, matyt, užtruko metus, nors jų nebuvo tik porai dienų; jie buvo visiškai praradę laiko nuovoką būdami kalvose. Spiralei nereikia pasikliauti laiku nei pradžiai, nei pabaigai, ji sukasi neribotą laiką. Ne tik pastatai, bet ir gyventojai yra tarpusavyje susiję, jų sielos yra susietos amžinai, visi jų veiksmai ir jausmai dar kartą pasireišk kitame atgimime. Spiralinės šaltinį galima rasti miesto centre, tariamai nesibaigiančiais spiraliniais laiptais žemyn, į pirmųjų spiralinių griuvėsių dimensiją

Visi, kurie gyveno mieste, dabar buvo įmesti į šios spiralinės dimensijos liekanas, kur negali atitraukti akių nuo besisukančių konstrukcijų, kurios apšviečia ryškias šviesas. Kirie ir

Shuichi yra pasimetę, jie nežino, kas jį pastatė ir kodėl, bet gali nujausti, kad tai tęsiasi tūkstančius ar dešimtis tūkstančių metų. Tai buvo kažkas už jų žinių ribų. Juos užburia besisukantys raštai, greitai įsipainioję į be galo pasikartojantį Kuruzou-Cho egzistavimą

Kai kurie žmonės kritikuoja šią pabaigą, vadina ją tingia ir nepatenkinančia, bet manau, kad tai visiškai priešinga. Tai apčiuopiamiausias būdas užbaigti istoriją apie nesuprantamą spiralės modelį. Šią pabaigą galima interpretuoti kaip pasąmoningą išraišką apie žmogaus pažinimo ribas ir egzistencijos paslaptis. Kiekvienas veikėjų jaučiamas susvetimėjimas yra būdingas jų egzistavimui, todėl ateis laikas sutikti tą pačią pabaigą, kurią jie jau išgyveno. Ir nelabai ką jie gali padaryti, nes yra visam laikui įstrigę šioje kilpoje; jokių būdų nepabėgti nuo visur esančio ir nesibaigiančio spiralės sukimosi. Lygiai taip pat, kaip nėra jokio būdo pabėgti nuo esminių gyvenimo kančių..

2Pav. Junji Ito Iš komikso „Uzumaki“

20.Filosofinės temos Uzumakije [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:

<https://thevaultpublication.com/2014/11/11/philosophical-themes-in-uzumaki/> >

3Pav. Junji Ito fragmentas iš komikso „Uzumaki“

Fragmentas iš Junji Ito komikso „Soichi's beloved pet“

Gustavas Doré

Paulas-Gustave'as Doré, (g. 1832 m. sausio 6 d., Strasbūras, Prancūzija, - mirė 1883 m. sausio 23 d., Paryžius), prancūzų grafikos kūrėjas, vienas produktyviausių ir sėkmingiausių XIX amžiaus pabaigos knygų iliustratorių, kurio nepakartojama veikla ir keistos fantazijos sukūrė didžiules svajones primenančias scenas, kurias plačiai mėgdžiojo romantizmo akademikai. Šio menininko darbai mane itin žavi detalumu, kadangi mano mėgstamiausi darbai yra tie į kuriuos kas kart pažiūrėjus galima atrasti kažką dar nematyto.

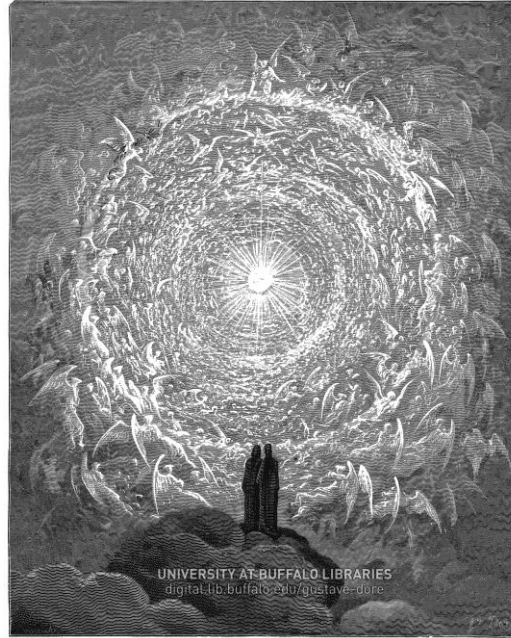
Gustavas Doré

1847 m. jis išvyko į Paryžių, ten kūrė 1848–1851 m. kassavaitines litografines karikatūras leidiniui „Journal pour Rire“ ir kelis litografijų albumus (1847–54). Vėlesnė jo šlovė priklausė nuo medžio graviruotų knygų iliustracijų. Įdarbindamas daugiau nei 40 mokinių, jis parengė per 90 iliustruotų knygų. Tarp jo geriausių buvo Oeuvres de Rabelais (1854), Les Contes drolatiques of Balzac (1855), didelė Biblijos folija (1866) ir Dantės pragaras (1861). Jis taip pat nutapė daug didelių religinio ar istorinio pobūdžio kompozicijų ir turėjo tam tikros sėkmės kaip skulptorius; tačiau jo darbui tose žiniasklaidos priemonėse trūksta spontaniško jo iliustracijų gyvybingumo. Doré visada mėgo skaityti ir klausyti istorijų. Jam tebuvo penkeri, kai pradėjo kurti pirmuosius piešinius. Būdamas aštuonerių jis nupiešė iliustruotą 28 puslapių istoriją, įkvėptą J.J. Grandville „Scenos de la Vie Privée et Publique des Animaux“ (1830). Būdamas devynerių berniukas pirmą kartą pabandė sukurti iliustracijas klasikinei Dante Alighieri viduramžių poemai „La Divina Commedia“. 1844–1846 m. jis parašė keletą istorijų, kurias pats iliustravo, būtent „Kalipso istorija“ ir „Les Aventures de Mistenflûte et de Mirliflor“. Doré turėjo tokią nuostabią dovaną, kad įstojo į Bourg-en-Bresse licėjų, kur studijavo meną.

21. Gustave Dore [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
<<https://www.britannica.com/biography/Gustave-Dore>>

⁴Pav. G.Dore Iliustracija „Paradise Lost“ 1866

⁵Pav. G. Dore Iliustracija „In fashion, as a snow white rose“ 1883

Vėliau taip pat mokėsi Karolio Didžiojo licėjuje. Jo didžiausią grafinę įtaką padarė J.J. Grandville, Cham ir Rodolphe Töpffer. Per savo tėvą penkiolikmetis Doré susisiekė su Charlesu Philiponu, satyrinio žurnalo „Le Journal Pour Rire“ leidytoju. 1847 m. jaunuolis išleido savo pirmąsias karikatūras šiam žurnalui pavadinimu „Groteskos“, netrukus įsitvirtindamas kaip jų namų karikatūristas. Jo sutartyje buvo numatyta, kad Philiponas per savaitę turi publikuoti bent vieną Doré piešinį. Ši sąlyga buvo sėkmės smūgis, nes netrukus mirė Doré tėvas, todėl jis buvo vienintelis šeimos maitintojas

Per šį laikotarpį Doré sukūrė keletą iliustruotų nuoseklių pasakojimų, įskaitant „Les Travaux d'Hercule“ (1847). Tai buvo François Fénelono romano vaikams „Télémaque nuotyčiai“ parodija. Doré darbas yra prototipinis tekstinis komiksas, kurio istoriją galima perskaityti po skydais. Tai, kaip jis buvo išleistas, šiandieninei auditorijai primena šių dienų komiksų knygą. Leidykla „Aubert & Cie“ išleido „Les Travaux d'Hercule“ kaip mažą pailgo formato knygelę. Atsižvelgiant į tai, kad Doré buvo tik 15 metų, kai sukūrė šį kūrinį, tai yra nuostabiai kūrybingas ir patrauklus komiksas. Nors nuo tada buvo menininkų, kurie kūrė komiksus dar jaunesniame amžiuje, nedaugelis gali prilygti Doré profesionalumui. Jis buvo toks virtuoziškas iliustratorius, kad eidamas sugalvojo savo taisykles. Doré nedvejojo, ar dera naudoti realistinį stilių, ar tik karikatūrą. Jis tiesiog sujungė abu dalykus! Jis dažnai padaugindavo savo vaizdus, norėdamas pasiūlyti nuoseklią sceną, o kartais net nenupiešdavo plokščių. Doré leidybai anksti sužinojo, kad jo meno kūriniai padiktavo išdėstymą, o ne atvirkščiai.

1854 m. tapo lūžio tašku Doré karjeroje. Iliustravo François Rabelais XVI a. romanus „Gargantua ir Pantagruel“, kurie buvo išleisti kaip „Oeuvres de Rabelais“, jis pasiekė komercinį proveržį. Publika pamėgo jo itin detalų ir fantastišką meno kūrinį, kuris puikiai tiko pikareškiems romanams. Todėl 1873 m. jis nupiešė antrąją versiją. Vienintelis trūkumas buvo tai, kad Doré visiškai nustojo kurti komiksus. 1856 m. jis paliko Le Journal Pour Rire ir susilaikė nuo politinių karikatūrų. Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas, Doré daugiau niekada nekurė jokios savo istorijos. Nuo to laiko jis atrodė visiškai patenkintas kitų žmonių vaizduotės iliustravimu. Nors tai nereiškė kūrybiškumo praradimo. Vizualizuodamas tai, kas buvo užrašyta, Doré vis tiek turėjo daug galimybių sugalvoti savo idėjas. Tuo metu Doré buvo tik 22 metai galima tik stebėtis, ką dar jis būtų pasiekęs, jei visą likusį karjerą būtų tiesiog toliau kūręs komiksus. Tačiau tam tikra prasme dauguma romanų, kuriuos iliustravo Doré, vis tiek negalėjo nuslėpti jo komiksų fono. Jo turtinga vaizduotė puikiai tinka fantastiško pobūdžio istorijoms. Jo grafinė galia yra tokia, kad galima lengvai praleisti tekstą ir tiesiog spoksoti į jo nuotraukas, daug neprarandant. Per ateinančius dešimtmečius jis pagyvino daugybę klasikinių romanų, eilėraščių ir apsakymų. 1855 m. jis iliustravo Honoré de Balzac „Les Cent Contes Drolatiques“ (1855). Po metų jis padarė graviūrą, vaizduojančią klajojantį žydą su „La Légende du Juif Errant“ (1856), kuri buvo bibliinių iliustracijų pirmtakas, kurį jis darys po dešimtmečio.

Gustavas Doré daugeliu atžvilgių buvo unikalus menininkas. Jau būdamas populiarus savo gyvenime, jis turėjo dar didesnę įtaką po mirties. Tiesą sakant, galima net sakyti, kad jis turėjo didesnę kultūrinį poveikį nei bet kuris kitas XIX amžiaus menininkas. Jis paveikė daugybę grafikų, įskaitant Félicieną Ropsą, Vincentą van Gogą, Antoną Piecką, Waltą Disnėjų, Ray'us Harryhauseną, Marteną Toonderį ir jo žmoną Phiny Dick, Paulą Cuvelierį, Harvey'į Kurtzmaną, Tomį Ungererį, Terry'į Gilliamą, Peterį Van Straateną, Philippe'ą Druilletą, François Boucqas, François Schuiteną, René Follet, Jeanas-Louisas Lejeune'as, Haraldas Strickeris, Sventas Nordqvistas ir Robertas Crumbas. Disnėjus didžiąją dalį savo pasakų adaptacijų vizualinio stiliaus pasiskolino iš Doré, ypač Kvailios simfonijos ir tokių filmų kaip „Snieguolė“ (1937), „Pelenė“ (1950) ir „Miegančioji gražuolė“ (1959). Vaiduoklių apimtas miškas „Snieguolės“ ir Miegančiosios gražuolės rūmuose yra tik du konkretūs pavyzdžiai Tačiau Doré įtaką galima pajusti ir gyvo veiksmo filmuose. Dar 1900-aisiais Georgesas Mélièsas mėgdžiojo menininką savo filmavimo aikštelėse ir specialiuosiuose efektuose. Nesuskaičiuojama daugybė bibliinių epų, tokių kaip Cecilio B. DeMille'o, išplėšė scenas iš Doré Biblijos ir „Divinos Commedia“. Specialiųjų efektų kūrėjas Willisas O'Brienas sukūrė Kaukolės salą filme „Karalius Kongas“ (1933 m.), įkvėptas Doré atmosferinio tamsaus miško, pilno groteskiškų monstrų, vaizdų. Natūralu, kad jo įpėdinis Ray'us Harryhausenas taip pat sužadino svajingą Doré fantazijų atmosferą tokiose nuotraukose kaip „Septintoji Sinbado kelionė“ (1956), „Jasonas ir argonautai“ (1963) ir „Titanų susidūrimas“ (1981). Tokie pasakų filmai kaip Jeano Cocteau „Labai graži ir bête“ (1946), Neilo Jordano „Vilkų kompanija“ (1984) ir Timo Burtono „Sleepy Hollow“ (1999) taip pat daug nuotaikos perėmė iš Doré Perrault iliustracijų. Davido Leano „Oliveris Tvistas“ (1948) iš dalies pažvelgė į „Londonas: piligriminė kelionė“, kad gautų vizualinį įkvėpimą. Terry Gilliam režisavo keletą tiesioginio veiksmo filmų, kuriuos tiesiogiai įkvėpė Doré iš pradžių

ilustruoti darbai, pavyzdžiui, „Barono Miunhauzeno nuotykių“ (1989) ir „Don Kichotas“ (2018). Kiti, pavyzdžiui, „Laiko banditai“ (1981 m.) ir „Broliai Grimai“ (2003), vaizdinių užuominų sėmėsi iš Doré pasakų adaptacijų. Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas – barzdotas kanibalas filme „Orlando Furioso“ įkvėpė George'ą Lucasą sukurti Chewbacca filme „Žvaigždžių karai“ (1977)

„The Vision of Death“ G.Dore 1868 graviūra

„The Vision of the Valley of Dry Bones“1866

„The Last Judgement“1865-1866

21. Paveikslėlis [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< https://www.lambiek.net/artists/d/dore_gustave.htm >
22. Žiūrėta In fashion, as a snow white rose
< <https://digital.lib.buffalo.edu/items/show/836> >

Roberto Toderico

Menininkas Roberto Toderico iš Neapolio yra laisvai samdomas iliustratorius, šio autoriaus darbai labai įdomūs ir kūrybingi, pilni smulkių detalių ir tai mane žavi. Technika kuria darbai atliekami artimiausia mano iliustracijoms. Visada malonu matyti autorius kurie geba ne tik tobūlėti, bet ir kurti savo mėgstamiausioms grupėms ir festivaliams. Roberto yra sukūręs prekių ir viršelių kūrimus tokioms grupėms kaip: Arch Enemy, Asphyx, Sinister, Pestilence, Vomitory, Sodoma, Dark Funeral, Sadistic Intent, Soulburn, Tygers Of Pan Tang, Fleshcrawl, Aborted, Vulcano, Die Apokalyptischen Reiter, Pasmerktųjų legionas, Karyn Crisis' Gospel of the Witch, Naglfar, Master, Loudblast, Obscenity, Aura Noir, Sinsaenum, Lord Belial ir kt. Ir bendradarbiauja su tokiais metalo festivaliais kaip: Party.San Open Air, In Flammen OA, Meltdown Fest, Protzen OA, Brutal Assault .

Be pavadinimo

23..Paveikslėliai iš[Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:

<<https://www.facebook.com/todericoart/about> >

24.Toredico art [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:

<<https://www.twitch.tv/todericoart/about> >

Albumo viršelis grupei „Husqwarnah“

Iliustracija skirta Machinist Uk

Albumo viršelis grupei „Beheaded“

Albumo viršelis grupei „Interment“

Be pavadinimo

KŪRYBINIŲ DARBŲ REALIZAVIMAS

Darbo temos (idėjos) paieškos

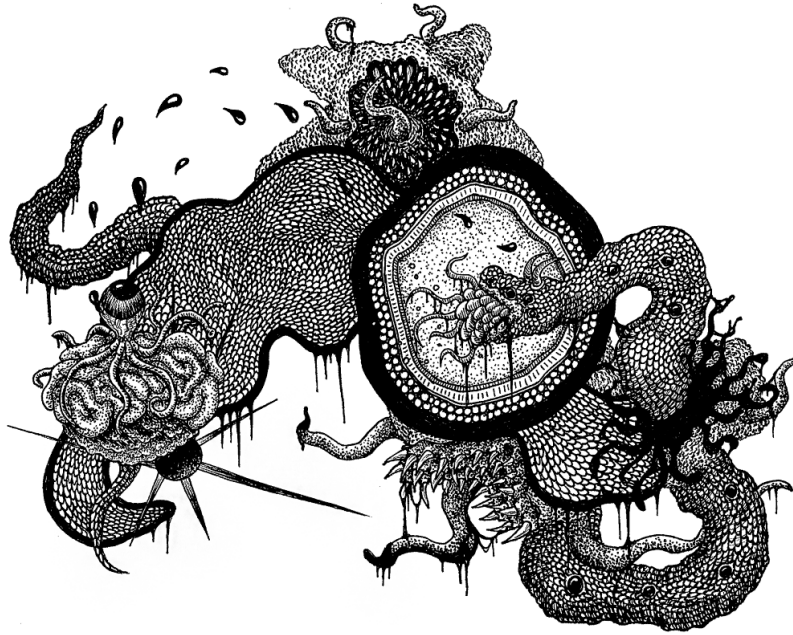
Magistro baigiamojo darbo tema kilo po to kai pradėjau giliau domėtis filosofija, o tiksliau nihilizmu ir egzistencializmu. Skaitant Friedricho Nyčė darbus nusprendžiau, jog noriu iliustruoti nihilizmo pereinamąjį laikotarpį apie kurį filosofas pasakoja. Tačiau mano manymu viskas prasideda nuo egzistencinės krizės į kurią viena ar kita prasme įkritau pati,

Stebėdama žmones panašiuose situacijose pradėjau matyti kaip kartojasi jų bėdos, mačiau bandymus kažką keisti, bet viskas grįždavo ten pat kur žmogus pradėjo pasikeitė tik data taip pradėjo ryškėti spiralės vizija kurioje mačiau ta patį per ta patį tik kas kart iš naujo lankui užsisukant jis atrodo kažkuo kitoks, laiko paveiktas ir jis sukasi iki tol kol nutrūksta, norėjau tai pavaizduoti. Iš to darbo kilo likusi kolekcijos dalis kuria norėjau nerti giliau į jausmus kurie yra juntami sielvarto akimirkomis, iliustruoti žmogaus norą surasti savo gyvenimo kelią ir sunkumus patiriamus jo beieškant.

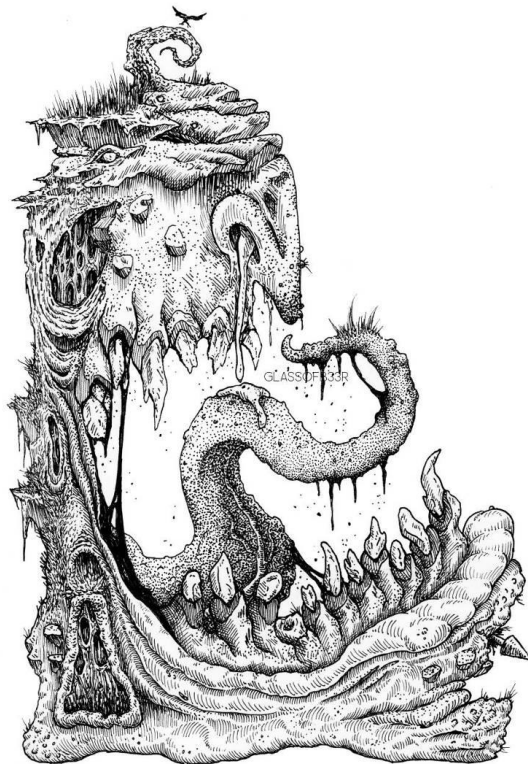
Bakaluro pabaigoje pradėjau piešti labiau abstrakčias iliustracijas kurios padėjo atsipalaiduoti nuo streso, jos neturėjo būti planuotos, neturėjo pabaigos tiesiog laisvai liejamos rašalo linijos kurios galėjo nereikšti visiškai nieko arba būti savikritiška karikatūra. Toks laisvesnis požiūris į tai ką galiu palikti ant lapo perėjo į tai kaip atrodo magistro baigiamieji darbai.

Magistrui įsibėgėjus supratome, jog kursiojų nematysime, nebendrausime nei vienas su kitu nei su universitete dirbančiu personalu. vienas kito darbų taip pat liksime nepamatę ir neapšnekėję. Ši izoliacija nuo specifinio gyvenimo etapo ją sumenkino, nepadeda ir pasakojimai apie tai kokios studijos būdavo rimtos ir įtraukiančios į specifinį gyvenimą kurį patyrė beveik visi kažką besimokantys žmonės. Aš introvertė kuri visiškai nenorėtų dalyvauti universitetiniame gyvenime, tačiau atėmus pasirinkimą jame nedalyvauti pirmą kartą pajutau jo trūkumą, po poros metų COVID paveikto pasaulio atsirado dar didesnis supratimas, jog tai ką mes darome tiesiog nesvarbu ir tai ką darome, darome tik dėl galutinio tikslo, neturėdami progos patirti to kas vyksta tarp šio įvykio pradžios ir pabaigos. Tai pristabdė darbų eigą ir vertė susimastyti kodėl tai ką darome yra svarbu ir kam būtent tai svarbu. Magistrui skaičiuojant paskutinius mėnesius priminiau sau, F.Nyčė mokymus apie tai, kad nereikia įtikti bandos jausmui, mano patirtis neturi būti tokia pati kaip visų, toks susireikšminimas nepriveda prie nieko gero. Su nauju įkvėpimu nusprendžiau prie grafikos darbų pridėti vaizdo įrašą kuriame eksponuoju darbus ten kur norėjau aš ir kaip sugalvojau aš, nors atrodo visi turėtume taip daryti, tačiau įsikibus į mintį kaip tradiciškai turėjo atrodyti darbų ekspozicija uždariau save į rėmus. Taip dar karta pastebint spiralės efektą, pradžioje išlipimą iš stresinės situacijos, tuomet grįžimą atgal į ją ir vėl iškilimą iš jos. Tuo grindžiu tai, kad visuose darbuose vienaip ar kitaip matoma spiralė.

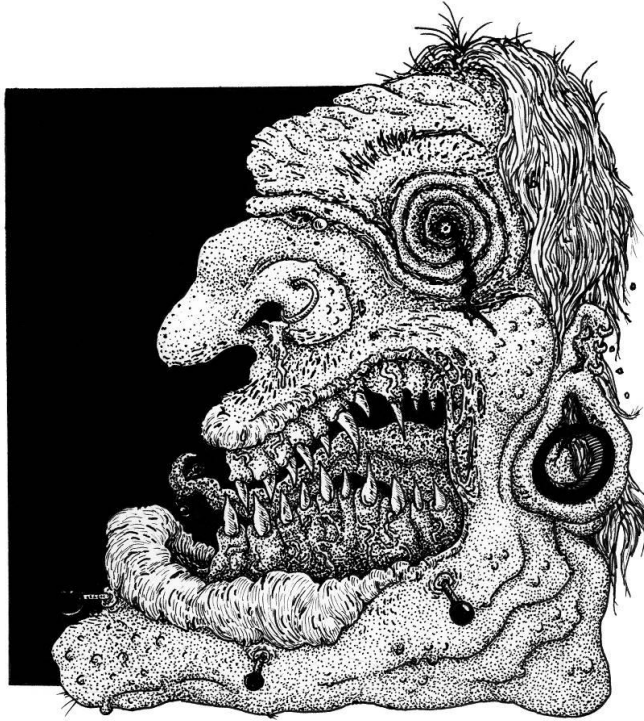
Kūrybinio darbo eskizai

Minėtasis beprasmis laisvas piešimas

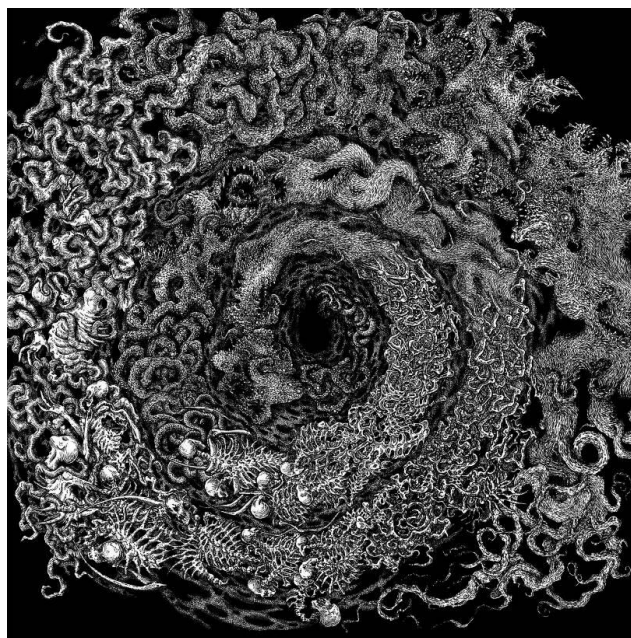
Perėjimas į labiau suasmenintą laisvą piešimą

Autoportretas kuriuo eksperimentavau su galimybe savęs neapykantą perkelti ant lapo, savęs įdėjimas į tokio tipo iliustracija leidžia darbą suasmeninti taip pridodant jam detalių kurių šaip nebūtų.

Keli autoportretai kurie leido sukurti iliustracijas iš vienos labai specifinės situacijos taip duodant jai detalių kurių nebūčiau dėjusi, kurios reikšmę turi tik man, tačiau mano nuomonę daro objektą įdomesnį, duodant jam istorija.

Šis darbas nėra techniškai eskizas tačiau jis buvo bandymas prieš tai darytus suasmeninimus perkelti į ne tokią tiesioginę prasmę kaip ankstesni eskizai, šiuo darbu norėjau perteikti ne fizinius bruožus ir paviršutiniškas emocijas, bet tos minėtos egzistencinės krizės pradžią ir kaip ji turėtų atrodyti iliustracijos formoje.

Kūrybinio darbo procesas

Kūrybinio darbo procesas prasideda pasirinkus norimo dydžio lapą, šiam projektui naudoju „Piterra“ šalto spaudimo 400g 40 x 40cm lapus ir „Fabriano“ lygų 220g 33 x 48cm lapus. Atrinktame lape pieštuku minimaliai eskizuoju tai kur objektai bus lape įtvirtinant sau vietą kur turės būti pagrindiniai iliustracijos komponentai.

Darbo eiga toliau vyksta gabalėliais, dažniausiai tai būna vieta kuri yra pagrindinis objektas. Nuotraukoje matomas fragmentas atliktas kūrinio pradžioje, renkuosi darbus atlikti dalimis, nes piešimo eigoje matau galimybę darbe pridėti daugiau detalių arba kažką pakeisti, todėl mėgstu pradėti nuo vienos vietos ir taip leisti jai po truputį plėstis.

Pradėjus dėti rašalą ant lapo naudoju įvairių dydžių juodos spalvos „Centropen“ ir „Staedtler“ rapidografus bei juodą „copic“ markerį tolygiai padengti didesnius plotus. Skirtingo storio rapidografai padeda iliustruojant skirtingo dydžio objektus pavyzdžiui naudoju storesnes linijas norint pavaizduoti arčiau esanti objektą ar pabrėžti pasirinkto objekto svarbą, dar storesni antgaliai leidžia juos laikant nestandartiniu būdu išgauti tekstūras primenančias štrichą, tai itin padeda norint pavaizduoti gamtos fragmentus. Plonesnius rapidografus naudoju objektams kurie yra toliau taip pat ir smulkioms detalėms kurių stengiuosi nepalikti ir pasinaudoti tuo, kad

pridėjus daug detalių žiūrovas turi progą kas kart pažiūrėjęs į darbą pamatyti dar nematytą jo fragmentą. Darbų formatas pasirinktas toks jog darbuose būtų galimybė atsiskleisti skirtingoms kompozicijoms, tačiau neįvesti per daug skirtingų formatų, kad tai neblaškėtų nuo pačių darbų.

Nuotraukoje matomas darbo proceso progresas, kaip minėta anksčiau ši iliustracija buvo pradėta nuo pagrindinio objekto kuris dažniausiai būna tai nuo ko darbo idėja prasidėjo ir plėtojasi toliau į antrą ir trečią darbo planus.

<https://www.youtube.com/watch?v=jwvb1Ha31WQ>

Trumpas įrašas vaizduojantis darbo eigą

Vaizdo įrašas buvo filmuotas rastos medžiagos technika kurioje visas ar nemaža dalis kūrinio pateikiamas tarsi aptikti filmai ar vaizdo įrašai. Įvykiai ekrane paprastai matomi per vieno ar kelių dalyvaujančių personažų kamerą.

Kolekcijos analizė

Darbų kolekciijoje spiralės apjungia visus darbus jos kurios simbolizuoja tai, jog gyvenimas juda pirmyn, tačiau įvykiai jame vis kartojasi, duodant iliuzija, jog viskas stovi vietoje. Spiralė yra viena iš anksčiausiai žinomų geometrinių formų, matomų senoviniuose meno kūrinuose. Tačiau senovės menas nėra vienintelė vieta, kur matome spirales. Šiuos simbolius kasdien meta mums po kojomis gamtos pasaulis. Kriauklės, nautilai, voratinkliai, DNR, uraganai ir net mūsų galaktikos rankos turi spiralės formą. Yra daug variantų, ką reiškia spiralė. Spiralinis motyvas – tai ryšys su gamta, reprezentuojantis nuolat besikeičiančius metų laikus. Tai reiškia gyvenimo ciklą; gimimas, augimas, mirtis ir reinkarnacija. Dvasiškai spiralė reiškia ryšį su dieviškumu, spirale besisukanti iš išorinio ego (išorinio pasaulio) į vidinę sielą (kosminis suvokimas ir nušvitimas). Spiralė simbolizuoja dvasios evoliuciją ir augimą. Tai pokyčių ir vystymosi simbolis ji taip pat reiškia mūsų nesibaigiančią žinių kelionę. Su kiekviena išmokta idėja augame kaip žmonės. Kai įveikiame kliūtis, mes augame. Tačiau mes augame ir mokomės iš nueito kelio, o ne galutinio tikslo. Man asmeniškai spiralė reiškia gyvenimo eigą, ji prasideda ir sukasi vis didesniais ratais aplink grįždama į prieš tai buvusią padėtį, nesvarbu ar ji teigiama ar neigiama. Dažnai žmonės jaučiasi, jog laikas eina, bet niekas nesikeičia, laikui apsukus ratą esame ten pat, net stengiantis gyvenime kažką keisti vis tiek grįžtama prie įpročių ar minčių kurios sugrąžina mus į besikartojančias situacijas. Krintanti spiralė turi sąsają su vis žiaurėjančiais pragaro lygiais, pasinėrimu į naujas žinias ar veiklą arba į save, čia ir pristatysiu pirmąją iliustraciją „Egzistencinė krizė“ kurioje ir pavaizduota kaip aš įsivaizduoju būtent tai ką minėjau prieš tai, per vidurį turime besiformuojančią pradžią kuri su kiekvienu spirales apsisukimu kartojasi, grįžta ten pat tačiau kas kart po truputi pasikeitusi, kadangi su kiekvienu įvykiu gyvenime kažko išmokstame, kas kart tiek įvykiai mus pakeičia nors po truputi iki tol kol gyvenimo spiralė kaip siūlų galas išsineria ir baigiasi paliekanti tik laikinus prisiminimus apie jos egzistavimą. Mano spiralė į gilų nihilizmo nagrinėjimą prasidėjo būtent su šiuo piešiniu, man atrodo, jog filosofinės kelionės taip pat labai gerai pavaizduojamos spirale, kadangi su kiekvienu nauju užsisukimu mes žinome daugiau, o tuo pačiu sužinome, jog..nieko nežinome taip tęsiant savo kelia asmeninės tiesos ieškojime.

Antra iliustracija „Dūstančių sielų medžiai“ norėjau pavaizduoti vidines baimes, nežinojimą, nerimą, paniką. Žmogaus smegenys užprogramuotos kiek vienoje situacijoje stengtis numatyti kas atsitiks toliau, o nežinomybės atveju tai daryti daug sunkiau, kadangi blogas nuosprendis gali būti lemtingas. Tai sukelia nerimą tokį nerimą kuris neleidžia susikaupti, neleidžia daryti paprasčiausių dalykų, prisijungia panika fiziškai stabdanti nuo, bet kokio normalaus funkcionavimo. Norėjau pavaizduoti tai kaip mišką klykiančių, kai kurių jau leisgyvių groteskiškų medžių per kuriuos gali vesti nežinomybės kelias. Mastymą kuris šaukia, bet jau po truputi pasiduoda. Daugelyje mano darbų matomi motyvai kur kažkoks gyvis šaukia, asocijuoju tai su išsišaukimu į pagalbę, matomi ir veidai su užsitraukusiomis burnomis, per kurias iš akių matome, jog net šaukimas mintyse užtildomas ir lieka tik liūdno akys prašančios pagalbos.

Toliau esantys veidai susilieję vienas su kitu, nebe įžiūrimi ir neaiškūs tačiau jie ten. Jais vaizduoju praeities traumas ir skausmus kurie nedingsta nei problemoms dingus nei atsiradus naujoms, kas kart nuėjus šiuo mišku per giliai, jos bus sutiktos. Šio miško danguje matoma kitokia spiralė nei pirmoje iliustracijoje ji simbolizuoja besisukantį chaosą.

„Savirefleksija“ yra sekantis darbas vaizduojantis vidinį ir išorinį savęs ieškojimą. Sokratas yra pasakęs: „Neišnagrinėtas gyvenimas nevertas gyventi“. Savirefleksija nebūtinai yra lengvas dalykas. Mes gyvename neįtikėtina greitime pasaulyje. Mūsų telefonai nuolat dūzgia, socialiuose tinkluose praleidžiame valandų valandas o „Netflix“ visada turi naują serialų maratoną. Skirti laiko apmąstymams yra šiek tiek prarastas menas. Deja, dauguma iš mūsų gyvena neištirtą gyvenimą. Taip neturėtų būti. Nedaug dalykų yra vertingesni už savistabą. Savirefleksijos praktikavimas reikalauja disciplinos ir tyčios. Tam reikia pristabdyti gyvenimo chaosą ir tiesiog skirti laiko pagalvoti ir apmąstyti savo gyvenimą, o tai daugeliui žmonių nėra lengva padaryti. Bet tai nepaprastai vertinga praktika. Be savirefleksijos mes tiesiog einame per gyvenimą negalvodami, pereiname nuo vieno dalyko prie kito, neskirdami laiko įvertinti, ar viskas iš tikrųjų klostosi gerai. Mes nesustojame galvoti. Analizuoti. Norėdami nustatyti, kas sekasi gerai, o kas ne. Liūdnas rezultatas – dažnai užstringame. Pavyzdžiui, asmeninių apmąstymų trūkumas gali paskatinti mus likti nemėgstamame darbe arba bloguose santykiuose. Apmąstymų trūkumas verčia mus tiesiog bėgti, stengtis neatsilikti nuo kitų, net jei viskas nesiseka. Jaučiame, kad tiesiog stengiamės išlaikyti galvą virš vandens. Mes vėl ir vėl darome tuos pačius dalykus, net jei tie dalykai neduoda rezultatų, kurių tikėjome. Tai vėl pereina prie darbe matomos spiralės kuri stebi išvargusį veidą, akis joje tai kaip žmogus mato save, šiuo atveju vaizdas perdėtai groteskiškas, norint parodyti nusivylimą ir pasišlykštėjimą savimi.

Ketvirto darbo kolekcijoje centras dantys, juk akys ir šypsena dažniausiai vardinami kaip svarbiausi žmogaus bruožai į kuriuos atkreipiama daugiausia dėmesio, normalu girdėti paraginimą šypsotis, net jei šypsena atsiranda per sukąstus dantis. Socialinės normos duoda kiekvienam suprasti, jog šypsenos reikia, ji turi būti tobula ir akinanti. Tačiau retas gali sau leisti aktorinę šypsena. Todėl iliustracijoje dantys nėra lygūs, gražūs ir net dantenos kreivos, storesnės plonesnės viskas prieštarauja tobulumo estetikai. Dantys pavaizduoti kraujuoti, įlūžę, apsinešę purvais tačiau tai higienos problema, šioje iliustracijoje vaizduoju frazes kurios įvardija tylėjimą per sukąstus dantis ar šypsena per sukąstus dantis, melavimą, pykti, o kartais, net ne vietoje ir ne laiku juntama džiaugsmą. Visa tai dėl žmogaus išgalvotų socialinių normų kuriuos galioja tik vienai gyvūnų rūšiai. Dažnai tiek vaikams tiek suaugusiems yra kišama į galvą, jog reikia nutilti ir nesikišti, sukasti dantis ir kentėti taip slopinant žmogaus savivertę ir pasiryžimą. Daugumoje situacijų esame priversti slėpti savo emocijas ir norus. Asmenys tampa užsisklende savyje retai drįstantys pranešti apie problemas, daro viska kad neatkreiptų į save dėmesį. Tai simbolizuoja piešinyje matoma skaudžia ir nemalonia šypsena.

Sekančio darbo pavadinimu “Rise above” noriu išreikšti triumfą, iškilimą virš tų kurie tiki, kad žmogui nepasiseks, pavaizduoti, jog kažkas gali išaugti net iš mažiausiai derlingos žemės. Tai Nyčė super žmogus kuris nebuvo bandos dalimi ir ėjo savo keliu .Ubermensch yra jo idealus

žmogus – žmogus, atstovaujantis geriausią ar geriausiai nugyventą gyvenimą. Tai žmogus, kurį reikia vertinti ir juo žavėtis Vokiškas žodis ubermensch kartais verčiamas kaip „supermenas“, žmogus, kuris yra viršijantis ar pranašesnis už bet kokius dabartinius žmones – idealus ateities žmogus. Jis turi būti autentiškas, kai žmogus atitrūksta nuo pagrindinių savo visuomenės tradicijų ir minčių, reiškia, kad žmogus gali turėti savo pažiūras, idėjas, perspektyvas, sprendimus, nuomones ir vertybes. kuriuos jis svarstė ir klausinėjo. Žmogus vadovaujasi ne vien daugumos požiūriu į savo bendruomenę, valstybę ar religiją. Toks asmuo kuris atlaiko sunkumus kelyje tam, kad pasiektu savo sau duotą gyvenimo prasmę. Iliustracijoje vaizduojamas gėlės žiedas išaugęs tarp piktžolių trukdančiu jam žydėti, tuo noriu pavaizduoti kaip asmenį supanti aplinka gali jam ne tik trukdyti, bandyti pakeisti, bet ir tempti žemyn. Dažnai matome kaip šeimose ar vietose kur gyvuoja skurdas ir propaguojami blogi įpročiai jie yra įskiepijami ateinančioms kartoms taip sunkinant žmogaus ateitį, o kitame spektro gale šeimos kurios yra pasiturinčios ir turi socialinį prestižą labai retai leidžia atžaloms užsiimti menais kas pagal F.Nyčė yra būtina tobulam žmogui.

Šeštasis darbas vaizduoja laiptus vedančius į skirtingus kelius, bei akis sekančias kiekvieną žengtą žingsnį. Šiuo darbu iliustruojau tai jog savo tikrojo aš siekimas ir pasišventimas gyventi būtent tokį gyvenimą kurio nori pats yra laisviausias, bet tuo pačiu sunkiausias nuosprendis. Akys seka labiausiai tuos kurie gyvena pagal savo taisykles. Gyvenimo laiptai, skirtingi keliai kuriais galime keliauti savo gyvenimuose, pavaizduoti skirtinguose portaluose kurie yra gyvenimo kelio pabaiga, stebinčios akys simbolizuoja žmones kuriuos sutinkame, šeima, draugus, pažįstamus, visus kurie stebi mūsų gyvenimą. Laiptai nuo pat pradžios pradeda skilti kartu su vaikiškomis ateities svajonėmis. Pirmas portalas tai gyvenimas kurio yra tikimasi iš daugumos, paprastas, pagal tradicines taisykles. Laiptai iškart einantys žemyn reprezentuoja gyvenimo kelia kuris baigiasi per anksti dėl ligos, savižudybės taip pat žmonės kurie neatitiko nei socialinių normų, nei sau suplanuoto gyvenimo ir “nieko gero nenuveikė” su juo, pirmi laiptai į viršų tai gyvenimas kuriame žmogus siekė savo svajonių, gavo jų paragauti tačiau nesiekė viršūnės, daug nesitikėjo, nugyveno savo gyvenimą taip kad patenkintu ir save ir kitus. Keliaujant nuo pastarojo atsiranda du keliai tolimesnis tai dėl vienos ar kitos priežasties pakeista gyvenimo svajonės trajektorija ir jos siekimas palikus tai kas buvo trokštama. Tolimiausias kelias ir paskutinis portalas kelias link jo sunkus, su pakilimais ir nusileidimais, jis nėra gražus tai nėra svajonės išsipildymas tačiau tai yra gyvenimas nugyventas taip kaip asmeniškai buvo norėta, pagal savo norus ir taisykles.

Paskutinis darbas „Nešventa trejybė“ simbolizuoja aplkaltę F. nyčė „tikrųjų pasaulių“ mirtį tam vaizduojamas cerberis kuris vietoje trijų galvų turi tris žandikaulius ir akis, jis vaizduojamas nes istorijose jis prižiūri požemio pasaulio vartus. Bauginanti undinėle pavaizduota kaip mažiau tradicinių religijų atstovė, pasirinkta būtent undinė, nes šiuolaikinis jos supratimas yra lyginimas su princese, tačiau ankstesnės istorijos daug baisesnės pavyzdžiui slavų mitologijoje jos yra tragiškai mirusių moterų vėlės kuriuos kviečia vyrus ir vaikus į jų vandeninius kapus tai sutapatina su tuo, kad dauguma religingų žmonių apie savo tikėjimą žino tik tai kas yra pačiame

paviršiuje. Trečias matomas objektas darbe yra ožka, kadangi šis gyvūnas turi religinės prasmės. Pagal šventąjį raštą atpirkimo dieną ant ožkos buvo sukeltos visos Izraelio nuodėmės ir ožka buvo išvyta į dykumą taip atsikratant nuodemių. Pagonybėje ožiai taip pat naudojami dėl to krikščionybė jų nemėgta ir okultizme turime Bafometą. Ožiai dėl savo užsispyrimo ir savarankiškumo siejami su tais kurie netiki, o avys kurios yra priklausomos nuo ganytojo siejamos su tikinčiais. Keista kaip žolėdis gyvūnas lyginamas su velniu, todėl iliustracijoje jis turi vilko nasrus, taip nors fiziškai atrodantis aršiau. Kompozicijoje galime išvysti spiralę prasidedančia nuo undinės einančia per cerberį ir užsisukančia ožio nasruose.

Vaizdo įrašas „Beprasmybės fenomenas“ idėja sukurti vaizdo įrašą kilo sužinojus, jog magistro darbų peržiūra nevyks gyvai, tai mane įkvėpė darbus vis tiek kažkaip pademonstruoti, tačiau nenorėjau tiesiog nufilmuoti atspausėtų darbų ant kambario sienos, pagalvojau sukabinsiu darbus miškelyje šalia takelio taip leisdama sau pasidaryti savadarbią parodą. Parodos idėja peraugo į performansą ir trumpą vaizdo įrašą su istorija siekiant įdomiau eksponuoti darbus ir parodyti iliustracijų detales iš arčiau. Vaizdo įrašas prasideda tuo, kad matome kaip sekamas asmuo ir priartinamas vaizdas į miško gilumą. Sekantis kadras vyksta iš kito asmens perspektyvos kuris savo kelyje aptinka piešinius iškabintus ant medžių, matome kiekvieno darbo priartinimus taip parodant darbų detales leidžiant žiūrovui pasijausti lyg jis žiūri į juos pats. Parodžius visus darbus toliau matome kaip prie jų prieina persona su kauke ir darbus nuplėšia, perteikiant tai apie ką kalbama visame rašto darbe – beprasmybę.

IŠVADOS

Rinkdama informacija apie nihilizmą ieškojau išeities iš egzistencinės krizės kuri bent kartą užklumpa kiekvieną kadangi mūsų pasaulyje vienais metais esi vaikas, kitais jau turi žinoti ką veiksi visa likusį gyvenimą, net geriausioje šeimoje augęs perspektyvus vaikas retai žino ar tai ką planuoja veikti artėjančiais metais veiks visą gyvenimą, ar planuoti gyvenimą iš viso galima nežinant kas atsitiks rytoj? Asmeniškai, net neplanavau sulaukti pilnametystės, todėl ką daryti kai gyvenimas tęsiasi ir reikia stotis į visuomenės nustatytą dogma – dirbk, būk pavykęs gyvenime, sukurk šeimą ir ark iki mirties, nenuvildamas tėvų, giminės, nepasirodydamas nevykėliu prieš buvusius draugus, klasiokus ir mokytojus. Tai žiaurus ir daugeliui nepakeliamas akmuo kuris atrodo auga kasdien ir verčia dvejoti dėl kiekvieno nuosprendžio. Mano nuosprendis – menai, tai visuomenės atžvilgiu nėra rimtas kelias, nėra kelias kurio galima girtis ir didžiutis per susitikimus, kadangi, net didžius menininkus eilinis asmuo įvardins kaip žmonės kurie neturi „tikro“ darbo ir jiems tiesiog pasisekė, nes jiems nereikia dirbti fizinio darbo už minimalią algą. Tokios replikos žlugdo, ir taip niūri realybė tampa dar labiau miglota. Tuo metu prasideda mintys apie savivertės nebuvimą, tokie idealizuojami žmonės kaip Maxime Taccardi ar Junji Ito įkvėpdavo dirbti sunkiau, o po to lieka pavydą tik keliantys asmenys kuriems, kaip anksčiau minėta „tiesiog pasisekė“. Atrodo, jog siekti to ko nori pats nėra priimtina, nebent tai atitinka aplinkinių sukurtas taisykles, taisykles kartojamas nuo pat vaikystės kurių visiškai nepaisyti sunku, net maištingiausiam jaunimui. Tam jaunimui užaugus tenka rinktis kelia kurio buvo tikėtasi, pasiryžti jo baigimui arba pasiryžti siekti to apie ką rašė F.Nyčė ir rinktis savo kelia kuriame supranti, jog visos taisyklės tai tik žmogaus prasimanymai kurių laikytis beprasmiška. Nes tik priėmus beprasmybę kaip vienintelę tiesą galima pilnai pasinerti į laisvę kurią duoda jos supratimas kuris įvardija tai, kad asmuo gyvenimo prasmę sau gali duoti tik pats. Priėmus tai, jog turime tik vieną šansą kuris visatos istorijoje, bus neįžiūrima dulkė galime pasinerti į visišką neveltį dėl to, jog nesvarbu ką nuveiksime, tie darbai ir žmogus už jų bus pamirštas amžiams kartu su visais kurie buvo ir priešiški ir palaikantys. Tačiau į visišką egzistavimo beprasmybę galima žiūrėti gana pozityviai, jei gyvenimas neturi rėmų į kuriuos reikia tilpti reiškia turime begalinę laisvę daryti tai ką norime ir kaip rašo F.Nyčė turime kurti ir būti meniškai taip išreiškiant save ,nebijoti klausti ir lavinti savo žinias, neatsisakyti vienatvės ir skirti laiko tik sau, pašalinti iš akiračio tuos kurie mums kenkia tempdami žemyn. Mano nuomone žmogus kuris gali išnerti iš depresyvaus nihilizmo gali nugyventi pilnavertiškiausia gyvenimą žinodamas, kad jis jį nugyveno savaip.

Darbo eigoje gavau progą savirefleksijai ir pastebėjau, kad tradicijos įskiepytos, net tokiuose specifiniuose dalykuose, kaip Šiaulių nebe universiteto baigimas, dėl to, kad buvau įsitikinusi, jog turi būti taip kaip būdavo kitiems, mano būvimas čia nieko nereikia tačiau jis ir neturi kažko reikšti. Vienintelis reikšmingas dalykas bus tas ką aš darysiu duotoje situacijoje, džiaugiuosi pabandžiusi savo darbus pateikti kitaip, tai skatina mane bandyti toliau ir stengtis nestatytis save į rėmus, kolekcijoje esantys darbai taip pat kitokie negu anksčiau, nelabai svarbu

ar jie blogesni ar geresni, tai, kad nestoviu vietoje yra svarbiausia stengiantis augti tiek viduje tiek laikant pieštuką.

CONCLUSIONS

When I was collecting information about nihilism I was looking for a way out of the existential crisis that comes to everyone at least once, because in our world one year you are a child, the next you have to know what will you do for the rest of your life, even a promising child who grows up in the nicest family rarely knows if what he plans to do in the coming year will work for the rest of his life, how can anyone even plan their life without knowing what will happen tomorrow? Personally, I did not even plan to reach adulthood, so what to do when life goes on and you have to conform to the dogma set by society - work hard, be successful in life, start a family and plough until death without disappointing your parents, your relatives, without appearing to be a loser in front of your former friends, classmates and teachers. It is a cruel and unbearable stone that seems to grow every day and makes one hesitate at every judgement. My verdict is in our society the path of an artist is not a path to brag about and be proud of at meetings, because even great artists will be identified by the average person as people who don't have a 'real' job and are just lucky because they don't have to do manual labour for minimum wage. Such replicas are disruptive and make an already bleak reality even more blurred. At that point, thoughts of a lack of self-esteem begin to surface, idealised people such as Maxime Taccardi or Junji Ito that should inspire people to work harder, seem to be "just lucky". It seems that it is not acceptable to pursue what you want, unless it is in accordance with the rules created by others, rules that have been repeated since childhood and which are difficult to ignore, even for the most rebellious youth. When these young people grow up, they have to choose between the path that was expected, the path that was determined to end, or the path that Nietzsche wrote about, and choose their own path, in which they realise that all the rules are just human inventions that are pointless to follow. For it is only by accepting meaninglessness as the only truth that one can fully immerse oneself in the freedom that comes from the understanding of it, which is that the meaning of life can only be given by the individual himself. Accepting that we have only one chance, which in the history of the universe will be invisible dust, can lead us to total despair that no matter what we do, those deeds and the man behind them will be forgotten forever, along with all those who were both hostile and supportive. However, the utter meaninglessness of existence can be seen quite positively, if life has no frame in which to fit in, then we have infinite freedom to do what we want and, as Nietzsche writes, we must be creative and artistic in the way we express ourselves, we must not be afraid to ask questions and to develop our knowledge, we must not be afraid of solitude and to take time out just for ourselves, and we must let go of those who are hurting us by pulling us down. In my opinion, a person who can emerge from depressive nihilism can live the fullest life knowing that they have lived it in their own way.

In the course of my work I had the opportunity for self-reflection and I noticed that traditions are instilled, even in such specific things as graduating from the University of Šiauliai, because I was convinced that it must be the way it used to be for other people, otherwise my being here means nothing, but it doesn't have to mean anything. The only thing that will matter is what I do this

given situation, I'm happy to have tried to present my work in a different way, it encourages me to keep trying and not to put myself in a box, the art in the collection is also different than before, it doesn't really matter if they are worse or better, the fact that I don't stay still is the most important thing in the attempt to grow both internally and while holding a pencil.

LITERATŪRA

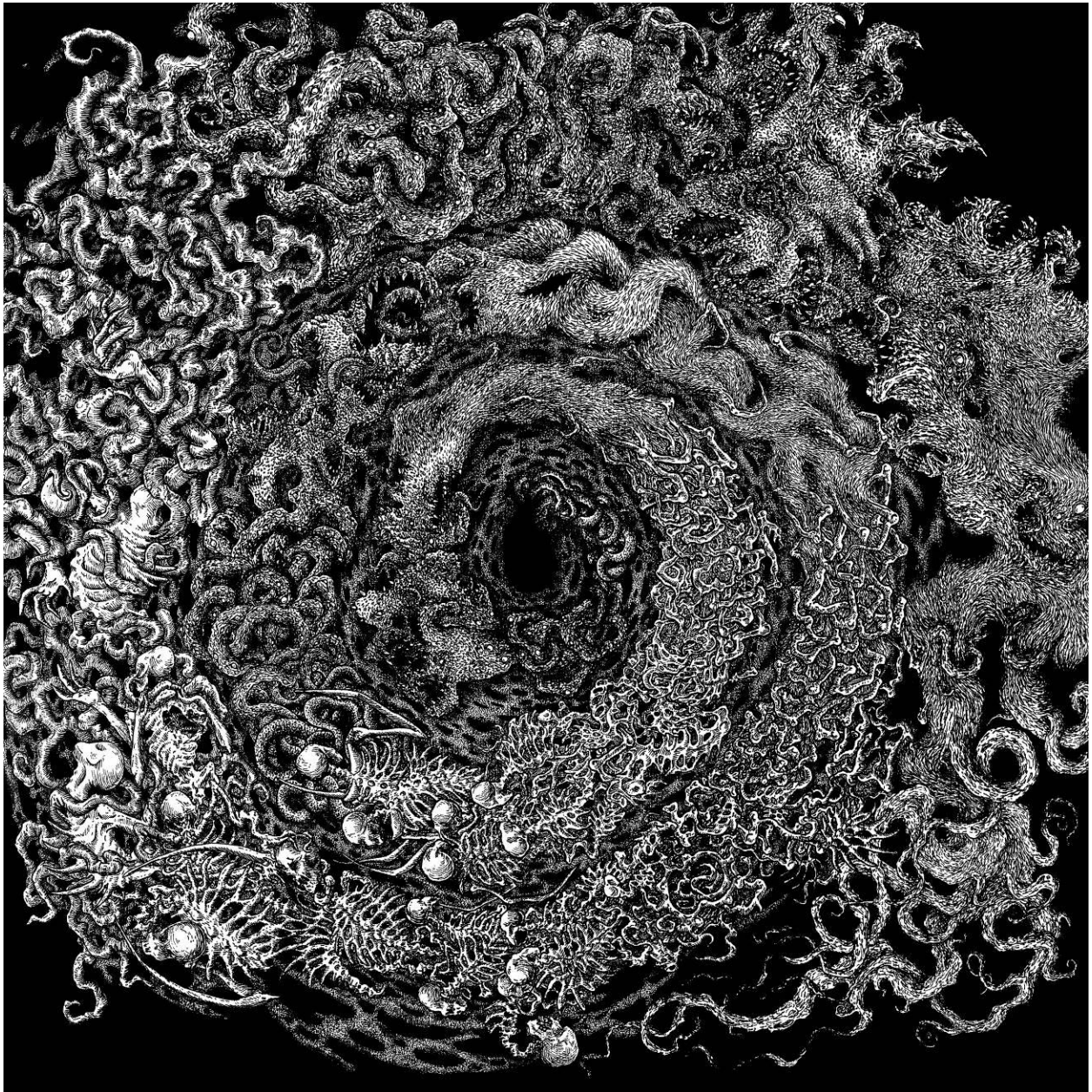
1. Egzistencinė krizė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Existential_crisis >
2. Kas yra egzistencinė krizė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://www.youtube.com/watch?v=aEzMwNBjkAU> >
3. Nihilizmas tikėjimas niekuo [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://aperture.gg/blogs/the-universe/nihilism-the-belief-in-nothing> >
4. Susipažinimas su nihilizmu [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/08/introduction-to-nihilism/> >
5. Susipažinimas su nihilizmu [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/08/introduction-to-nihilism/> >
6. Kančia ir gyvenimo prasmė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/suffering-and-the-meaning-of-life/> >
7. Nyčė ir Dievo mirtis [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/nietzsche-and-the-death-of-god/> >
8. Nyčė ir Dievo mirtis [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/nietzsche-and-the-death-of-god/> >
9. Kančia ir gyvenimo prasmė [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2012/11/suffering-and-the-meaning-of-life/> >
10. Kaip būti ciniku [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://philosophynow.org/issues/104/How_To_Be_A_Cynic >
11. Apatija [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://lt.wikipedia.org/wiki/Apatija> >
12. Nietzsche and Thus Spoke Zarathustra: Becoming Gods [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://www.youtube.com/watch?v=1XrVnjpVdWE&list=PLAYxecbGotUyqiNRXY_VrUvF952rLmyNI&index=6 >
13. Nietzsche and Thus Spoke Zarathustra: Becoming Gods [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://www.youtube.com/watch?v=1XrVnjpVdWE&list=PLAYxecbGotUyqiNRXY_VrUvF952rLmyNI&index=6 >
14. Nietzsche and Jung: Myth and the Age of the Hero [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2018/11/nietzsche-jung-myth-age-of-the-hero/> >
15. Nietzsche and Jung: Myth and the Age of the Hero [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://academyofideas.com/2018/11/nietzsche-jung-myth-age-of-the-hero/> >
16. Nyčė apie meną [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://jorbon.tripod.com/niet01.html> >

17. Maxime taccardi [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://www.donohide.info/post/maxime-taccardi> >
18. Maxime taccardi [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< <https://www.instagram.com/maximetaccardiartworks/> >
19. Junji Ito [Žiūrėta 2021.11.08], prieiga per internetą:
< https://en.wikipedia.org/wiki/Junji_Ito >
20. Filosofinės temos Uzumakije [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< <https://thevaultpublication.com/2014/11/11/philosophical-themes-in-uzumaki/> >
21. Gustave Dore [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< <https://www.britannica.com/biography/Gustave-Dore> >
21. Paveikslėlis [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< https://www.lambiek.net/artists/d/dore_gustave.htm >
22. Žiūrėta In fashion, as a snow white rose
< <https://digital.lib.buffalo.edu/items/show/836> >
23. Paveikslėliai iš [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< <https://www.facebook.com/todericoart/about> >
24. Toredico art [Žiūrėta 2021.12.12], prieiga per internetą:
< <https://www.twitch.tv/todericoart/about> >

Priedai

Vaizdo įrašas

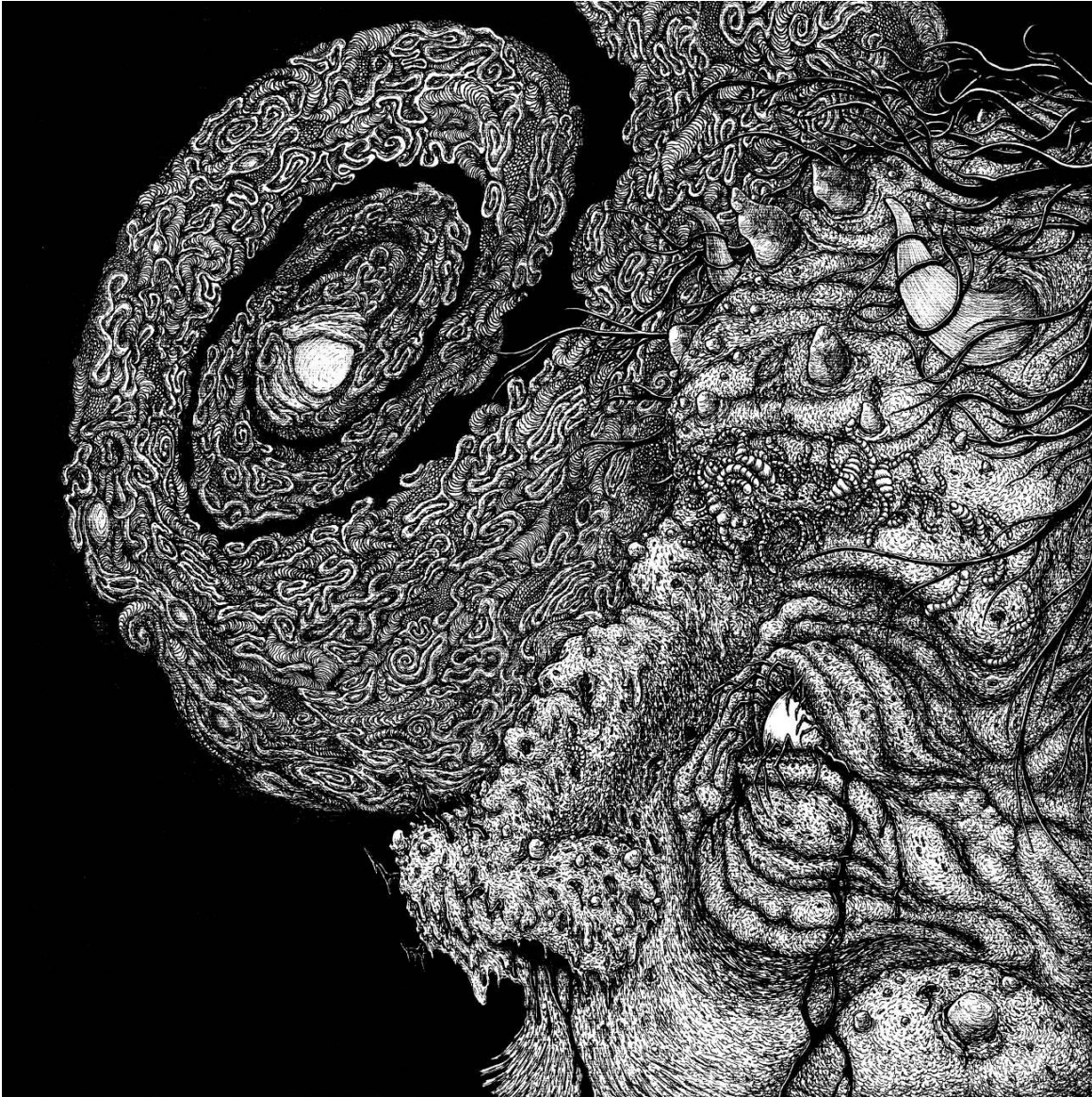
<https://youtu.be/tokt40CermE>

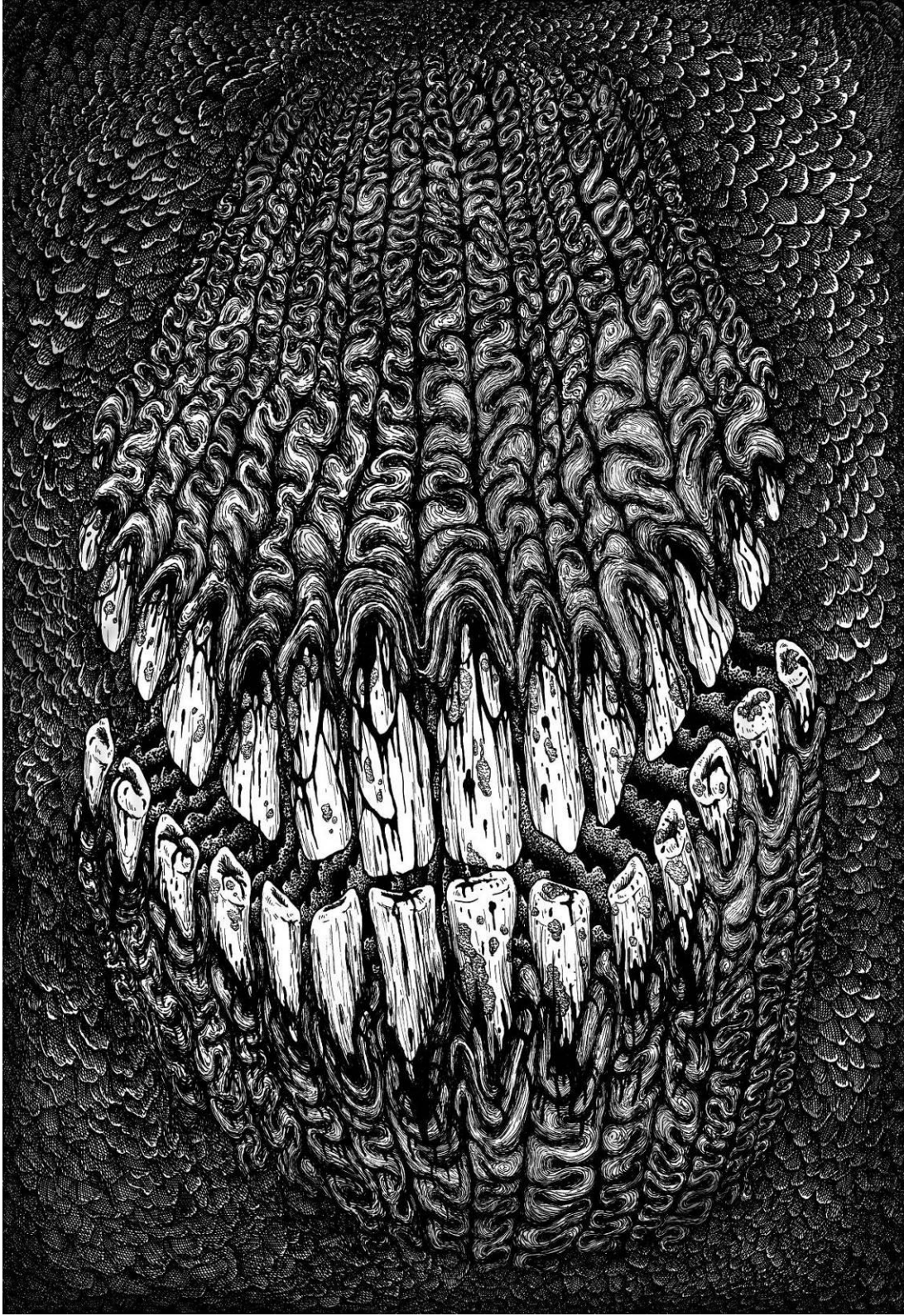
“Egzistencinė krizė” 40x40cm

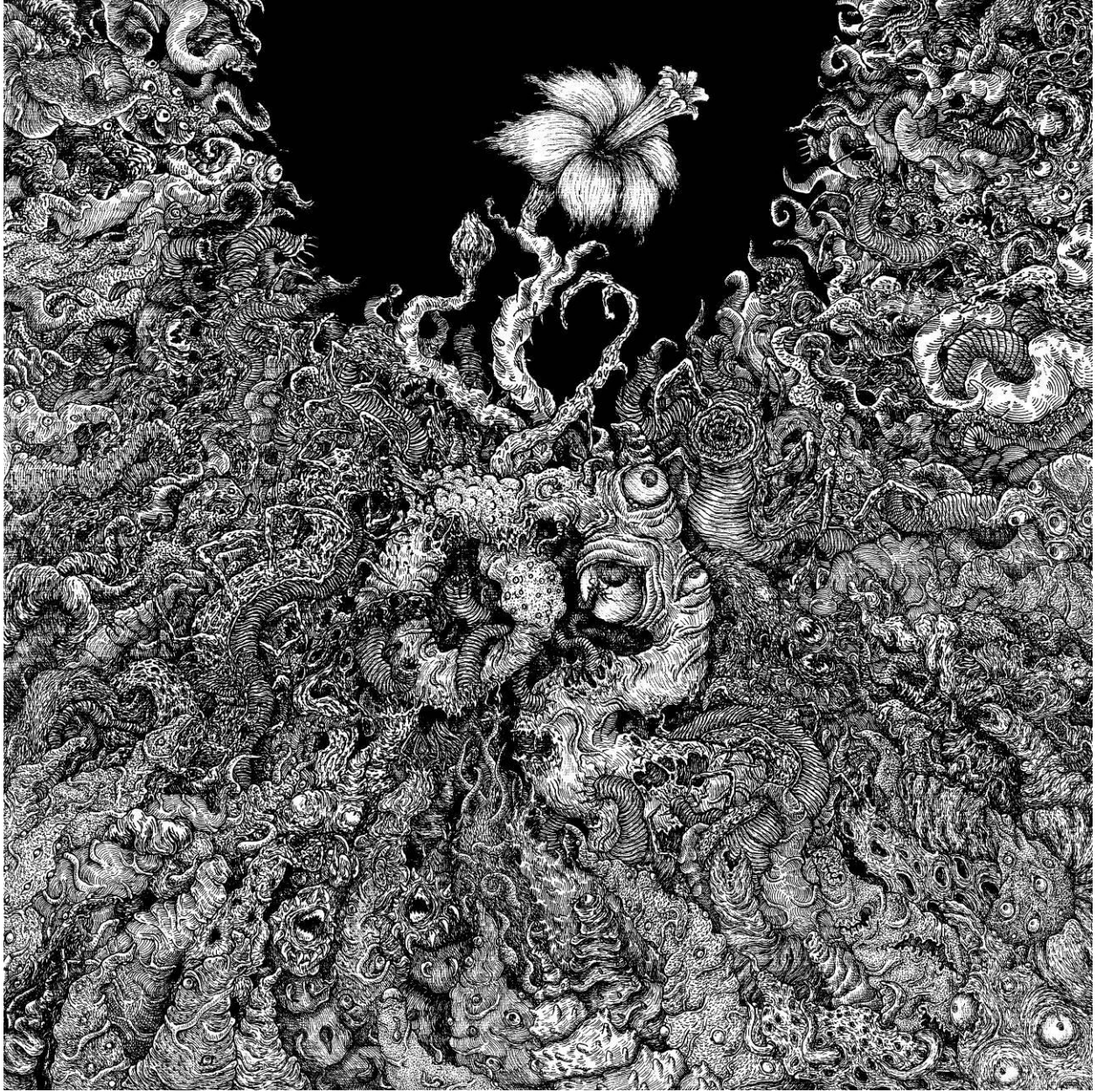
“Dūstančių sielų medžiai” 48 x 33cm

“Savirefleksija” 40x40cm

“Sukandęs dantis” 48x33cm

"Rise above" 40x40cm

“Gyvenimo keliai” 48x33cm

“Nešventa trejybė” 48x33 cm